

REPUBLIKA

Rok XV.

ŁÓDŹ, ŚRODA, DNIA 19 MAJA 1937 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 135

Przemówienie Marszałka Śmigłego-Rydza

na zebraniu korporacji akademickiej „Arkonia”

Warszawa, 18 maja. Dzisiaj o godz. 8-ej wieczór na odbywającym się w sali Resursy Obywatelskiej zebraniu korporacji akademickiej „Arkonia” przybył jako gość honorowy Marsz. Śmigły-Rydz.

W zebraniu wzięli licznie udział akademicy, czynni członkowie korporacji „Arkonia” oraz byli jej członkowie t. zw. „filistrzy”. Zasiadli oni przy stole w t. zw. deklach na głowie. Marszałek Śmigły-Rydz zasiadł w prezydium zgromadzenia po czym rozpoczął część oficjalną polegającą na odczytywaniu sprawozdań itd.

Na zakończenie części oficjalnej GŁOS ZABRAŁ MARSZ. ŚMIGŁY-RYDZ

wygłaszając krótkie przemówienie. O przemówieniu Naczelnego Wodza nie wydano żadnego komunikatu oficjalnego. Opierając się na opowiadaniach uczestników uroczystego „Komersu” korporacji „Arkonia” — przemówienie Marsz. Śmigłego-Rydza da się zrekonstruować, chociaż prawdopodobnie dość niedokładnie.

Marsz. Śmigły-Rydz miał dać wyraz swej radości z tego, że może uczestniczyć w zebraniu czynnych i daw-

nych działaczy akademickich a jego obecność na zgromadzeniu „Arkonii” ma nie być konwenansem. Przybył bowiem na „Komers” dlatego, że jego myślą naczelną jest zbliżenie się z młodzieżą, przyszłymi kadrami obrońców narodu.

Marsz. Śmigły-Rydz miał się wyrazić, iż rozumie porwy młodzieży, gdyż kiedyś też był młodym.

Wówczas jednak PORYWY MŁODZIEŻY BYŁY INNE, aniżeli obecnie, bo i czasy były inne i inne warunki.

Po przemówieniu Naczelnego Wo-

dza przyjmowanego entuzjastycznie i słuchanego z najwyższą uwagą rozpoczęła się część nieoficjalna, czyli bankiet, w którym Marszałek Śmigły-Rydz również wziął udział pozostając w sali Resursy niemal do północy.

Warszawa, 18 maja.

Dowiadujemy się, że Marszałek Edward Rydz-Śmigły wyjedzie 20 b. m. do Wilna, gdzie weźmie udział w uroczystości nadania Mu godności doktora Honoris Causa przez wydział lekarski uniwersytetu Stefana Batorego.

NADZWYCZAJNA SESJA SEJMU I SENATU

Wczoraj ukazało się zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej. — Pierwsze posiedzenie sejmku zwołane zostało na piątek

Konferencja na Zamku z udziałem Marsz. Śmigłego-Rydza

Warszawa, 18 maja. Dyrektor biura prawnego w prezydium rady ministrów p. Paczowski, wręczył marszałkom sejmku i senatu zarządzenie Prezydenta. Rzecz o otwarciu sesji nadzwyczajnej izb ustawodawczych w zarządzeniu tym wyszczególnione są poszczególne projekty ustaw, które mają być załatwione, a m. in. projekt ustawy:

O przedłużeniu okresu urzędowania tymczasowych organów ustrojowych gminy m. st. Warszawy.

O zmianie granic województw: poznańskiego, pomorskiego, warszawskiego i łódzkiego.

W sprawie zmiany ustawy z dnia 11 sierpnia 1913 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

O likwidacji mienia opuszczonego.

Wznowienie wykładów na uniwersytecie warszawskim

Warszawa, 18 maja. Po dwumiesięcznej przerwie, wznowiono dziś wykłady na uniwersytecie warszawskim.

Sprawa docenta Reichmana przed komisją dyscyplinarną

Warszawa, 18 maja. Wkrótce rozpatrzone będzie przed komisją dyscyplinarną dla docentów U. J. Pisudskiego, sprawa docenta Aleksandra Reichmana.

Jak wiadomo, wystąpił on w swoim czasie w „Dzienniku Popularnym” z artykułem, w którym napiętnował zajścia na terenie uniwersytetu.

Min. Delbos wyjeżdża do Brukseli

Paryż, 18 maja. (Pat) — Minister Delbos wyjeżdża w najbliższy czwartek do Brukseli z wizytą do rządu belgijskiego.

O wykonywaniu zasady nieinterwencji w sprawy wewnętrzne Hiszpanii.

O zmianie ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich.

O Polskiej Akademii Literatury.

W związku z otwarciem sesji nad-

zwyczajnej marszałek Car wyznaczył posiedzenie sejmku na piątek, dnia 21 b. m. na godz. 16-ta.

Warszawa, 18 maja.

(Pat) — P. Prezydent R. P. przyjął

Czy sejm uchwali nowe podatki dla miast?

Na porządku obrad znajdują się sprawy samorządowe oraz nowela do ustawy o szkołach akademickich

Warszawa, 18 maja. Wśród dość dużej listy spraw, które mają być załatwione na nadzwyczajnej sesji sejmku, najważniejsze są trzy punkty rozporządzenia P. Prezydenta R. P. a mianowicie:

1) — Projekt noweli do ustawy o szkołach akademickich.

2) — Projekt ustawy o unormowaniu finansów komunalnych.

3) — Projekt ustawy o przedłużeniu okresu urzędowania tymczasowego zarządu m. st. Warszawy.

Jeżeli chodzi o projekt noweli do ustawy o szkołach akademickich, to o ile nam w tej chwili wiadomo, znosi on dość dużą część przepisów dawnej ustawy, złożonej sejmowi przez b. premiera Jędrzejewicza.

Ustawa ta ogranicza w pewnym stopniu autonomię wyższych uczelni a nowela obecna opracowana przez min. Świętosławskiego, przywraca niektóre dziedziny autonomii, głównie w dziedzinie spraw naukowych. Nowela, którą zajmie się sejm będzie powitana napewno bar-

do przychylnie, głównie w kołach profesorskich.

Natomiast, o ile chodzi o zaostrenie przepisów dyscyplinarnych na wyższych uczelniach, to jest sprawa, o której mówiono bardzo wiele na ostatnim zjeździe rektorów w związku ze stale wybuchającymi na wyższych uczelniach niepokojami — to sprawa ta jest w tej chwili jeszcze niejasna. Podobno ma być ułatwiona sprawa wzywania na teren wyższych uczelni policji w razie awantur. Nie jest natomiast pewne, czy projekt zmierza do utworzenia specjalnej straży porządkowej na wyższych uczelniach, po zostającej pod rozkazami rektorów.

Ustawa o unormowaniu finansów komunalnych napewno natrafi na terenie sejmku na trudności podobnie, jak natrafiła już podczas sesji zwyczajnej, w czasie której nie została całkowicie uchwalona. Projekt ustawy wprowadza mianowicie nowe i to dość poważne obciążenie podatkami na rzecz samorządu, postanawiając wprowadzić nowy dodatek do podatku dochodowego w wysokości

3 do 5 proc. dochodów zarówno w t. zw. fundowanych, jak i pochodzących z uposażeń. Rady miejskie będą miały prawo wprowadzić takie podatki w wymienionej wysokości. Oczywiście, obciążą to głównie inteligencję pracującą i to dość poważnie.

Podczas sesji zwyczajnej, kiedy nad tym zagadnieniem debatowano na wniosek wiceprezydenta m. Grudziądza, posła dr. Michałowskiego, na terenie sejmku zaznaczyły się stanowiska bardzo rozbieżne w dziedzinie wprowadzenia tego nowego podatku. Ciekawe będzie w tej sprawie stanowisko rządu, a szczególnie wicepremiera Kwiatkowskiego, który w ostatnich czasach wielokrotnie wypowiadał się przeciwko wprowadzeniu nowych obciążeń podatkowych. Rząd oczywiście, będzie musiał zająć stanowisko wobec projektu ustawy o uregulowaniu finansów komunalnych.

Ostatnia wreszcie z ważniejszych spraw t. j. przedłużenie okresu urzędowania tymczasowego zarządu m. st. Warszawy może większej dyskusji na temat poruszony przez projekt ustawy nie wywołać, jednakże napewno poruszona będzie na terenie sejmku kwestia przeprowadzenia w ogóle wyborów samorządowych w różnych miastach Polski, w których urzędują zarządy komisaryczne.

Jeżeli chodzi o to, czego w zarządzeniu P. Prezydenta R. P. niema, to charakterystyczne jest, że nie jest wymieniony projekt o skasowaniu sądów przy-
sięgłych w Małopolsce.

Włoska para królewska oraz min. Ciano

wyjechali z wizytą oficjalną do Budapesztu

Rzym, 18 maja.

(Pat) — Dziś, w godzinach przedpołudniowych włoska para królewska wraz z księżniczką Marią opuściła Rzym, udając się z oficjalną wizytą do Budapesztu.

Tym samym pociągiem wyjechał do Budapesztu włoski minister spraw zagr. Ciano. Odjeżdżającego króla wraz z otoczeniem zegnali na dworcu posłowie Austrii i Jugosławii.

Nowy rząd hiszpański będzie prowadził wojnę aż do całkowitego zwycięstwa. — Premier Negrin zapowiada zwołanie parlamentu

Walencja, 18 maja.

(PAT) Nowy rząd opublikował deklarację, która głosi m. in., iż walka z powstańcami ma trwać aż do zwycięstwa strony rządowej i że przedtem żadne porozumienie nie jest możliwe.

Deklaracja wyraża ubolewanie, że organizacje zawodowe nie uczestniczą w gabinecie, nawołując je, aby poddały rewizji swe stanowisko. Deklaracja zapowiada, że rząd będzie wszelkimi siłami dążył do utrzymania porządku na tyłach, dodając, że ekscesy, których się dopuszczono, nie są niczym usprawiedliwionym i że żaden rząd nie mógłby ich tolerować.

Jednocześnie rząd obejmie naczelne kierownictwo spraw wojskowych, podobnie jak politycznych i gospodarczych, przy czym ma zamiar w najbliższym czasie stanąć przed parlamentem.

W dziedzinie polityki zagranicznej nie są przewidziane żadne zmiany, zapowiedziany jest jedynie ponowny protest przeciwko układowi o nieinterwencji, który — zdaniem rządu w Walencji — ogranicza jego uprawnienia.

Premier Negrin oświadczył, że najwyższa rada wojenna zostanie zlikwidowana, zaś jej uprawnienia i obowiązki zostaną przekazane radzie ministrów. W sztabie generalnym wojsk rządowych mają nastąpić zmiany personalne, poczym kompetencje sztabu zostaną rozszerzone.

Paryż, 18 maja.

(PAT) Utworzenie nowego rządu hiszpańskiego wywołało w prasie francuskiej i kołach politycznych liczne komentarze. Jeśli chodzi o politykę wewnętrzną, dzienniki podkreślają, jako fakt pierwszorzędnej znaczenia, że dwie naczelne organizacje syndykalistyczne, t. j. będąca pod wpływami socjalistycznymi U.G.T., jak również anarchizująca B.C.N.T. nie weszły w skład rządu.

Nowy premier Negrin, profesor medycyny, b. rektor uniwersytetu madryckiego, jest socjalistą umiarkowanym.

RABKA RAJ dla dzieci

KURACJA I WYPOCZYNEK.

Sport. — Basen kąpielowy. — Plaża.

Program wizyty Prezydenta Rzeczypospolitej w Rumunii

Warszawa, 18 maja.

Wizyta P. Prezydenta RP. w Rumunii odbędzie się w dniach 7, 8 i 9 czerwca r. b.

Program pobytu P. Prezydenta w Rumunii przewiduje wielką rewie młodzieży rumuńskiej przed P. Prezydentem i królem Karolem II, wizytę w letniej rezydencji króla rumuńskiego w Sinaja oraz szereg przyjęć w Bukareszcie.

Polski lotnik bierze udział w austriackim locie okrężnym

Wiedeń, 18 maja

(Pat) Wczoraj przylecieli do Wiedni wszyscy uczestnicy austriackiego lotu okrężnego. Dziś następuje start w dalszą drogę. W locie bierze udział Polak, pilot sportowy znany ze swojego przelotu do Indo-Chin Czarkowski-Golejewski. Ogółem przybyło 55 samolotów, w tym jeden polski.

Gradobicie w powiecie morskim

Wejherowo, 18 maja.

(PAT). Niezależnie od powodzi polu dniową część powiatu morskiego w okolicach Ossowa — Linia — nawiedziło gradobicie.

Przez blisko pół godziny padał tam grad wielkości gołębiego jaja. Kolo Ossowej zaś zaobserwowano białe lodu znacznie większe.

zaliczającym się do grupy najbliższych przyjaciół politycznych Indalecio Prieto, przewodniczącego umiarkowanego skrzydła partii.

W kołach politycznych Paryża uważają więc, że rząd Negrina będzie miał przede wszystkim na celu ostateczną rozprawę z anarchistami. Tym też tłumacza, że mimo umiarkowanego obli-

cza, uzyskał on od razu gorące poparcie komunistów, którzy chętnie będą widzieli likwidację swych najbliższych konkurentów na terenie robotniczym.

Jeśli chodzi o politykę zagraniczną nowego rządu, to w Paryżu duże wrażenie wywołało ustąpienie ministra spraw zagranicznych del Vayo. Z faktem tym łączy się nagłe ustąpienie am-

basadora hiszpańskiego w Paryżu Araguistana.

W Paryżu uważają, że w dziedzinie polityki międzynarodowej głównym zadaniem rządu prof. Negrina będzie uspokojenie opinii Paryża i Londynu, gdzie przyjdzie do władzy w Hiszpanii umiarkowanych elementów socjalistycznych, było bardzo mile widziane.

O humanitarne prowadzenie wojny

Apel komitetu nieinterwencji do walczących stron

Londyn, 18 maja.

(PAT). Podkomitet nieinterwencji ma zwrócić się do obu walczących w Hiszpanii stron z apelem o humanitarne

prowadzenie wojny, a m. in. o wyrzuczenie się bombardowania powietrznego.

Komunikat urzędowy głosi, że na

dzisiejszym zebraniu podkomitetu stało się jasnym, że wszystkie rządy uznają znaczenie i nagłość zagadnienia humanitarnego prowadzenia wojny i przychylnie ustosunkuje się do myśli zastosowania apelu do obu walczących w Hiszpanii stron. Podkomitet postanowił przygotować projekt apelu, który wysłany będzie do wszystkich rządów sygnatariuszy układu o nieinterwencji. Podkomitet uchwalił też powołać techniczny podkomitet doradczy dla opracowania projektu zakazu przejazdu Hiszpanów, których działalność mogłaby zwiększyć natężenie walki.

Zacięte walki na froncie baskijskim

Miasto Amorebieta, zajęte przez powstańców, płonie

Bilbao, 18 maja.

(PAT). Dziś o świcie powstańcy zajęli m. Amorebieta. Tylnie strażyska baskijskie stawiały opór aż do ostateczności, zabierając ze sobą wszystkie zapasy wojskowe.

Paryż, 18 maja.

(PAT). Havas donosi z Durango (po stronie powstańców), że miasteczko Amorebieta paliło się przez całą noc.

Havas donosi z Leon (po stronie po-

wstańców): Po odparciu ostatnich ataków wojsk rządowych na odcinku Val de Castillo powstańcy zajęli w rezultacie przeciwnarciarza linię Val de Castillo — Lillo, Murana Launa — szosa Torma.

Wojska rządowe zamierzały podczas ataku zająć stanowiska, panujące nad szosą Gomar — Lillo, która ma bardzo doniosłe znaczenie dla powstańców.

Konferencje w Londynie i Paryżu

Rozmowy min. Edena z marsz. Blombergiem i Litwinowa z Delbosem

Londyn, 18 maja.

(Pat) — Agencja Reutersa dowiaduje się, że w okresie uroczystości koronacyjnych, min. Eden odbył szereg rozmów z przedstawicielami wielu krajów,

reprezentowanych na uroczystościach koronacyjnych.

Konferencje te były b. owocne, aczkolwiek nie miały specjalnie wytkniętych celów, bowiem min. Eden skorzy-

stał jedynie ze sposobności, aby poinformować przedstawicieli poszczególnych państw o stanowisku rządu W. Brytanii.

Doniosłość tych rozmów jest niewątpliwa, odbywały się one w miłej serdecznej atmosferze. W kołach dyplomatycznych uważają za b. doniosłe spotkanie min. Edena z marsz. Blombergiem.

W dniu dzisiejszym min. Eden odbył rozmowę z księciem regentem Pawłem jugosłowiańskim w pałacu Buckingham.

Paryż, 18 maja.

(Pat) — Komisarz spraw zagr. Litwinow przyjechał do Paryża w drodze powrotnej z uroczystości koronacyjnych i odbył dziś konferencję z min. spraw zagranicznych Delbosem, który następnie podejmował p. Litwinowa śniadaniem.

Po zakończeniu rozmów z min. Delbosem, wydany został komunikat, który głosi, iż konferencje prowadzone w naszym kraju przyjaznym stwierdziły wspólność polityki obu rządów.

Min. Beck na balu,

w którym wziął również udział król Jerzy VI

Londyn, 18 maja.

(Pat) — Minister Beck przyjął dziś przed południem lotewskiego ministra spraw zagranicznych Muntersa i odbył z nim dłuższą rozmowę. Popołudniu minister Beck w towarzystwie kontradmirała Unruga i przydzielonego z ramienia admiralicji komandora Swinley'a, udał się do Greenwich, gdzie zwiedził otwarte niedawno muzeum morskie.

Następnie minister Beck był na przy-

jęciu w poselstwie estońskim, wydanym na cześć gen. Laidonnara. Wieczorem minister Beck, kontradmirał Unrug i minister pełnomocny Michał Mościcki, obecni byli na balu, wydanym przez księżniczkę Sutherland w ich pałacu.

Bal ten, który zgromadził całą elitę angielską i wszystkich pozostałych jeszcze w Londynie zagranicznych gości koronacyjnych, zaszczytliwi swą obecnością również król Jerzy VI i królowa Elżbieta.

Zwyżka cen surowców i żywności

zaznaczyła się ostatnio niemal we wszystkich krajach

Genewa, 18 maja.

(PAT) Majowy numer biuletynu statystycznego Ligi Narodów zawiera m. in. dane, dotyczące oprocentowania obligacji państwowych.

Z danych tych wynika, że oprocentowanie obniżyło się w wielu krajach m. in. w Belgii, Szwajcarii, Jugosławii, Niemczech, Stanach Zjednoczonych itd. W niektórych krajach, jak we Włoszech, Austrii, Szwecji zmiany nie zaszły. Natomiast oprocentowanie wzrosło w Polsce, Wielkiej Brytanii, Au-

stralii i Danii. Ostatnio zwiększyło się również oprocentowanie we Francji, Holandii, Kanadzie itd.

Biuletyn stwierdza następnie, że zwyżka cen zaznaczyła się prawie wszędzie i dotyczyła przede wszystkim surowców i produktów żywnościowych. Wartość w zlocie handlu światowego w marcu b. r. była o 12,6 proc. wyższa aniżeli w marcu r. ub. o ile chodzi o Polskę, to wzrost ten wynosi około 30 proc.

Podpisanie 2 układów z Włochami

i uroczysta dekoracja orderami polskimi

Rzym, 18 maja.

(Pat) — Dziś podpisano układy polsko-włoskie; kontyngentowy i płatniczy, oba obowiązujące do końca roku przyszłego.

Z strony włoskiej układy podpisał bezpośrednio przed swoim wyjazdem do Budapesztu minister spraw zagranicznych hr. Ciano. Ze strony polskiej układy podpisał: ambasador R. P. przy Kwirynale A. Wysocki i radca ekonomiczny

min. spraw zagranicznych Wszelaki. Tegoż dnia ambasador Wysocki wydał śniadanie na cześć obu delegacji.

Przed śniadaniem amb. Wysocki udekorował odznaczeniami polskimi członków delegacji włoskiej i przy tej okazji wygłosił przemówienie, w którym podkreślił znaczenie układów dla wymiany polsko-włoskiej oraz podniósł dobrą wolę, okazywaną przez negocjatorów włoskich.

NOWY NUMER

(21)

„KARUZELI”

już ukazał się w sprzedaży

Papież znów zaniemógł

Rzym, 18 maja.

Poważne zaniepokojenie wśród opinii włoskiej wywołały informacje o Watykanu, według których stan zdrowia Ojca św. ponownie budzi poważne obawy.

Lekarz przyboczny Papieża dr. M. Vanteri prosił usilnie Ojca św., aby odwołał wszystkie audiencje co najmniej do środy i aby się oszczędzał.

Rzym, 18 maja.

(Pat) Prasa donosi, iż Papież miał walczyć msgr. Castellani, arcybiskupa Rzymu, delegatem apostolskim dla terytoriów imperium włoskiego w Afry-

SLEDZTWO W SPRAWIE ZAJŚĆ W BRZEŚCIU

Na miejsce przybyła komisja sądowo-śledcza z dwoma prokuratorami sądu apelacyjnego.—Wizja lokalna na miejscu zbrodni.—Rejestracja szkód i strat

Deklaracja rodnych Żydów w Brześciu

Warszawa, 18 maja. Komitet pomocy poszkodowanym Żydom w Brześciu pod przewodnictwem prezesa gminy Kowartowskiego przystąpił do rejestracji szkód i strat poniesionych przez mieszkańców Żydów w czasie ostatnich zająć. Komitet sporządza szczegółowe protokoły ze wskazaniem wszelkich danych. W Komitecie rejestracyjnym biorą udział członkowie związku kupców i drobnych handlujących. Spis strat potrwa czas dłuższy, stwierdzono, że poszkodowanych zostało około 800 rodzin.

W związku ze śledztwem w sprawie zabójstwa ś. p. Kędziora odbywa się przesłuchanie świadków. Prawdopodobnie na miejscu zbrodni w Jacie odbędzie się wizja lokalna. Niezależnie od tego prowadzone jest dochodzenie przeciwko winnym zakłócenia spokoju publicznego i grabieży. W stan oskarżenia postawiono przeszło sto osób.

W Brześciu daje się odczuwać swądny brak chlewa. Z 28 plekarii żydowskich ani jedna nie jest czynna. Z Warszawy nadeszła wiele paczek żywnościowych od krewnych i z rozmaitych towarzystw dobroczynnych. Od dziś ukazały się na mieście znane patrole policyjne. Stan zdrowia ranionych Żydów, przebywających w szpitalu jest bardzo ciężki. W mieście dał się również odczuć brak lekarzy.

Kupcy żydowscy w Brześciu postanowili na radzie w Związku Kupców nie otwierać sklepów, dopóki komisja nie ustali wysokości strat, poniesionych wskutek zająć czwartkowych. Dotychczasowe obliczenia są pniebie. Do Brześcia przybyła komisja sądowo-śledcza, złożona z dwu proku-

ratorów Sądu Apelacyjnego. Komisja zbada całokształt zająć, przesłucha aresztowanych i świadków.

Na posiedzeniu rady miejskiej w Brześciu radni Żydzi wystąpili z deklaracją potępiającą zabójstwo ś. p. Kędziora, a równocześnie jaknajostrej potępili zbrodnię, której dopuścili się bandy opryszków, którzy niszczyli i rabowali mienie ludności żydowskiej.

Oszuści organizowali „wycieczki” do Paryża

Całą bandę ujęto.—Aferę ujawniono przez przypadek

Warszawa, 18 maja. W różnych miejscowościach województw: warszawskiego, lubelskiego i łódzkiego pojawili się różni osobnicy, podający się za przedstawicieli Towarzystwa Podróży Rozrywkowych, które miało za zadanie urządzenie tanich wycieczek na wystawę do Paryża.

Agenci rozsyłali prospekty, licząc za 11-dniowy pobyt wraz z przejazdem, hotelami i utrzymaniem 180 zł. z zatrzymaniem się w Berlinie i Wiedniu.

Znalazło się wiele osób, które dały się wciągnąć na lep reklamowego tricku, wpłacając agentowi rzekomego towarzystwa 100 zł. zadatku. Agenci podawali adres biura — Warszawa, Marszałkowska 101. Między innymi, zapisał się na wycieczkę mieszkaniec Lublina Anszel Szwarberg, który po tym z pewnych względów postanowił zrezygnować z wycieczki. W czasie pobytu w Warszawie, zamierzał wstąpić do biura, aby odebrać zadatek. Przekonał się wówczas, że biu-

Do Warszawy nadeszła wiadomość, że w Kamieniu Koszyrskim, miasteczku między Brześciem a Kowlem doszło dziś, w czasie jarmarku do ekscesów antyżydowskich. Policja jednak szybko opanowała sytuację, przywróciła spokój i nie dopuściła do poważniejszych wykroczeń.

ro wogóle nie istnieje, a pod wskazanym w Warszawie adresem, znajduje się dworzec główny.

Poszkodowany zwrócił się ze skargą do policji, która w wyniku dochodzeń, aresztowała całą szajkę. Na czele jej stał Michał Krajewski vel Krajczy, pseudonim „Charles Willon” oraz oszust podający się za Józefa Bieganiego. Pozatem policja aresztowała 9 osób.

Krajewski był w swoim czasie aresztowany w związku z pewną międzynarodową aferą oszukańczą.

Płk. Koc zeznawał jako świadek

w procesie sen. Malinowskiego przeciw redakcji „Głosu Pomorskiego”

Warszawa, 18 maja. Dziś, w sądzie okręgowym toczył się proces sen. Malinowskiego przeciw „Głosowi Pomorskiemu” o zniesławienie. — W „Głosie Pomorskim” ukazał się bowiem artykuł, w którym pomawiano sen. Malinowskiego o stosunki z dawną ochraną i wydanie jej działaczy polskich.

Sen. Malinowski powołał się na szeregi świadków, a m. in. jako świadek występował płk. Koc, który sen. Malinowskiemu wystawił b. chlubne świadectwo.

Proces trwał do późnych godzin. — W środę nastąpią przemówienia stron.

Komuniści przed sądem niemieckim

B. poseł List skazany na 12 lat więzienia

Berlin, 18 maja. (Pat) — W Kassel odbyła się 3-dniowa sesja trybunału ludowego, przed którym odpowiadał za przygotowywanie zdrady stanu były komunista, poseł na sejm pruski Al. List oraz drugi oskarżony komunista.

Byłego posła Lista skazano na 12 lat ciężkiego więzienia, łącznie z utratą praw. Drugiego oskarżonego skazano na dożywotnie pozbawienie wolności.

Aeroklub krakowski ponownie zdobył puchar im. kpt. Żwirki

Kraków, 18 maja.

(Pat) — Międzyklubowe zawody lotnicze pod nazwą „8-my lot południowo-zachodniej Polski”, im. kpt. pil. Franciszka Żwirki, urządzone przez aeroklub krakowski, ukończyły 19 samolotów.

W wyniku odbytych lotów i próby wyczynów lotniczych, ostateczna punktacja zawodów przedstawia się następująco:

- 1) pil. Dec z obs. Kleinem (aeroklub krakowski) punktów 564; 2) pil. Pietrzyk i obs. Korsi (aeroklub krakowski) punktów 514; 3) pil. Chałupnik i obs. Rojek (aeroklub krakowski) punktów 500; 4) pil. Baranowski i obs. Kochański (aeroklub Lwów) punktów 496; 5) pil. Praszczil i obs. Curus (aeroklub Gdańsk) — punktów 489; 6) pil. Zieliński i obs. Stawiński (aeroklub Pomorze) punktów 450; 7) pil. Zwoliński i obs. p. Tyszkowska (aeroklub Lwów) — punktów 442; 8) pil. Wróblewski i obs. Wróblewski (aeroklub Łódź) punktów 437; 9) pil. Sym i obs. Łopatnik (aeroklub Lwów) punktów 422; 10) pil. Talarczyk i obs. Pauli (aeroklub Poznań) punktów 419.

W wyniku powyższej punktacji puchar przechodzi im. kpt. pil. Żwirki i nagrodę zespołową zdobył po raz drugi z rzędu aeroklub krakowski.

Handel zagraniczny Francji

Paryż, 18 maja.

(Pat) — Handel zagraniczny Francji za pierwsze 4 miesiące r.b. przedstawiał się następująco (w milj. fr. — w nawiasie różnica w porównaniu z analogicznym okresem ub. r.). Import wyniósł 13.525 (więcej o 5.375), eksport — 7.280 (więcej o 2.403). Ujemne saldo wyniosło więc 6.245 milj. fr. wobec 3.273 milj. fr. w analogicznym okresie r. ub.

W kwietniu r. b. import wyniósł 3.297 milj. fr. a eksport zaś 1.973 milj. fr.

Dąbali grozi rozstrzelanie

Zarzucają mu trockizm i szpiegostwo

Warszawa, 18 maja. Z Moskwy donoszą, że ostatnio aresztowano tam znanego polskiego komunistę Dąbala, byłego posła na sejm, który od kilku lat przebywa w Rosji.

Dąbał jest oskarżony o trockizm i szpiegostwo.

Od dłuższego już czasu protestował on przeciw hegemonji Czerwonej Rosji nad Polską Partią Komunistyczną i nie-

jednokrotnie interweniował w sprawie mniejszości polskiej w Rosji. Prawdopodobnie to było przyczyną aresztowania.

W moskiewskich sferach politycznych twierdzą, że Dąbał będzie rozstrzelany.

Dąbał w ciągu dłuższego czasu był prezesem Chtopskiej Międzynarodówki, a następnie przewodniczącym Białoruskiej Akademii Naukowej.

Wojska albańskie ścigają powstańców

Jeden z przywódców buntu popełnił samobójstwo

Tirana, 18 maja. (Pat) — Zajęcie przez wojska rządowe miejscowości Delvina, zakończyło obsadzanie terenów okupowanych przez buntowników. Ludność wszędzie entuzjastycznie witała wkraczające wojska rządowe.

Wuj przywódcy powstańców Etema Toto, po daremnych usiłowaniu obrony Delvina, popełnił samobójstwo. Jak do-

noszą z Argirokastro, powstańcy wkroczyli do tej miejscowości, zniszczyli archiwa sądowe, hipoteczne i biura rządowe, rabując jednocześnie kasy tych instytucji.

Wojska rządowe kontynuują pogoń za resztkami rozbitych powstańców, na czele których stoi Etem Toto, a które kierują się do lasów Kurvelllesh.

Ślub ks. Windsoru 3 czerwca

Nikt z rodziny królewskiej nie będzie zaproszony

Paryż, 18 maja. (Pat) — Z otoczenia księcia Windsoru zakomunikowano dziennikarzom, że ślub ks. Windsoru z panią Warfield odbędzie się 3-go czerwca.

Zaproszenia zostaną wystosowane jedynie do osób, które w ciągu ostatnich

miesięcy podtrzymywały stosunki bądź z księciem Windsoru, bądź z panią Warfield.

Zgodnie z powyższymi oświadczeniami, nikt z królewskiej rodziny nie ma być obecny na ślubie. Akt ślubu zostanie podpisany w merostwie w Monts.

Min. Roman udaje się do Paryża

dla podpisania umowy handlowej z Francją

Warszawa, 18 maja. (Pat) — W dniu 20 b. m. minister przemysłu i handlu Antoni Roman z małżonką udaje się w towarzystwie pp. dyr. dep. ogólnego R. Dittricha oraz J. Giedroycia z M. P. i H. do Paryża dla podpisania umowy handlowej polsko-francuskiej oraz w celu rewizytowania mini-

stora handlu Francji p. Bastida, który był przed kilku miesiącami z wizytą w Warszawie.

Jednocześnie wyjeżdża do Paryża dr. Paweł Minkowski, prezes rady traktatowej i przewodniczący komitetu współpracy gospodarczej polsko-francuskiej.

Kobieta „kapitanem lotnictwa”

Berlin, 18 maja. (Pat) — Dowódca niemieckich sił lotniczych gen. Goering mianował pilotkę niemiecką panią Hannę Reitsch, w dowód uznania jej zasług, „kapitanem lotnictwa”.

Pani Reitsch jest pilotką instytutu do świadczalnego dla lotnictwa bezsilnikowego w Darmstadtzie. Jest ona pierwszą kobietą, której nadano tytuł kapitana.

Kłopoty Roosevelta z reformą Sądu Najwyższego

London, 18 maja. (PAT). Reuter donosi z Waszyngtonu, że komisja prawnicza senatu odrzuciła 10 głosami przeciw 8 rządowy plan reformy sądownictwa, w szczególności reformy Sądu Najwyższego.

Waszyngton, 18 maja. (PAT). Sędzia Sądu Najwyższego van de Vanter, liczący 78 lat, zawiązał prezydentowi Roosevelta, iż zamierza podać się do dymisji i przejść na emeryturę.

Ogólnie utrzymuje się tu przekonanie, że postanowienie sędziego van de Vantera osłabi znacznie szanse prezydenta Roosevelta na przeprowadzenie reformy Sądu Najwyższego.

Tokio, 18 maja. (Pat) — Samolot japoński „Boski Wiatr”, który 14 maja wystartował z lotniska Croydon do powrotnego lotu do Tokio, wystartował dziś o godz. 8.13 czasu miejscowego z Kalkutty do Rangoonu, gdzie wylądował o godz. 11.40 (czas lokalny).

Opinie prawicy francuskiej

(Od specjalnego korespondenta „Republiki“ we Francji)

Paryż, w maju.

Jeśli wziąć pod uwagę, że od czasu istnienia Trzeciej Republiki zmieniło się we Francji przeszło sto gabinetów ministerialnych, to rząd Bluma już dzisiaj zaliczyć należy do długotrwałych. Dowodzilśmy nieraz, że zawdzięcza on to głównie naprężonej sytuacji zarówno zewnętrznej, jak i wewnętrznej, nie pozwalającej na lekkomyślne obalanie gabinetów. Zresztą z punktu widzenia samej techniki parlamentarnej rozporządza on dziś znaczną, zwartą, a nawet i względnie karną większością. Lawiruje przy tym w ten sposób, że rzadko tylko stawia kwestię zaufania. Ale i mimo to zdarza, wotum zaufania uchwała ta sama mniej więcej większość 400 przeciwko 200, większość oczywiście znaczna i niełatwa do dezagregacji.

Ponieważ jednak znamy mniej więcej oblicze stronnictw tworzących większość, warto by poznać również czynniki, z których się składa **opozycja prawicowa**. Uderza przede wszystkim wielkie zróżniczkowanie prawicy, wobec którego wątpliwym się staje, by mogła się ona zblokować w celu stworzenia ciała, zdolnego do rządzenia.

Większych grup jest właściwie tylko dwie. Najbliżej od radykałów ku prawej stronie zasiada **Alliance Démocratique**, uważana za ugrupowanie centrowe. Na czele tego stronnictwa stoi **Flandin**. Wyraźnie zachowawczy charakter ma stronnictwo, na którego czele stoi **Louis Marin**, t. zw. **Federacja Republikańska**. Istnieje jednakże oprócz tego cała masa drobnych grup o dość szumnych nazwach, w rodzaju niezależnych radykałów, lewicy republikańskiej, niezależnych republikańców itd. Uderzają naturalne nazwy lewicowe tych stronnictw **prawicowych**, ale to należy do zwyczajów i nastrojów lokalnych. Jest to może zwykła demagogia, a może wskazuje także na te okoliczności, że stronnictwa te, ongi postepowe, stanęły w miejscu, podczas gdy życie kroczyło naprzód. Mniejsza jednak o te dedukcje. Na uwagę zasługuje raczej ta okoliczność, że na prawicy ambicje osobiste liderów odgrywają jeszcze większą rolę, niż na lewicy, która pod tym względem również nie jest bez grzechu.

Karność na tym skrzydle jest wogóle bez porównania słabsza, niż na lewicy. Wolno chyba uważać te uogólnienia, że im dalej na lewo, tym karność posłów wobec zaleceń swych stronnictw jest większa. Warto jeszcze wymienić nazwiska posłów prawicowych, z którymi najczęściej wypada się stykać. Są to **Taittinger**, były przywódca rozwiązanej ligi **Jeunesse Patriote**, następnie **Xarier Vallat**, **Philippe Henriot** oraz **Ibarhégatay**, parlamentarny wódz stronnictwa socjalnego (ex Croix de feu).

Doriot pragnie uchodzić za lewicowca, aczkolwiek jest to może jedyny poseł, który mógłby porwać za sobą jakieś masy o tendencjach zachowawczych, gdyby istotnie nadszedł moment utworzenia bloku prawicowego. Poza tym odnosi się wrażenie, że lewica odznacza się **germanofobia**, podczas gdy prawica żywi uczucia **filoniemieckie**. Do tego uproszczenia obrazu przyczynia się naturalny układ sił w Hiszpanii. Miałem ostatnio okazję poruszenia tej sprawy w rozmowie z jednym z wybitniejszych posłów prawicy.

— *Comparaison n'est pas raison* — oświadczył mi pan poseł. — Nie można i nie należy porównywać Francji do Hiszpanii. Myśl polityczna francuska ocale niebo stoi wyżej od hiszpańskiej; gdy idzie o sprawy żywotne, nie ma tutaj rozbieżności zdań, nie ma stronnictw, a jest tylko jeden zespolony w swych dążeniach, w czynie obronnym, naród. Mimo różnic taktycznych, mimo frazesów demagogicznych, obliczonych na kaptowanie sobie zwolenników, stosunek wszystkich stronnictw francuskich do Niemców jest jednolity.

Wypadki 1914 roku zbyt żywe jeszcze są w pamięci obecnego pokolenia, by można było mieć jakieś wątpliwości. Ci, którzy wówczas wyobrażali sobie, że są antymilitarystami czy rewolucjonistami, w obliczu tragicznej rzeczywistości zdali sobie natychmiast sprawę ze swego obowiązku wobec ojczyzny. Z niczyjej strony nie było chwilowych

nawet wahań. Ale jeśli nie istnieją różnice w odniesieniu do Niemiec, to inaczej przedstawiają się sprawy w stosunku do Italii. Tylko rząd umiarkowany we Francji, — mówi ciągle mój informator — mógłby utrzymać stosunki przyjazne jednocześnie z Italią i Anglią, mógłby, co więcej, pogodzić te oba mocarstwa i pośrednictwem swym

zapewnić światu pokój. Z tego punktu widzenia uważają francuskie koła „umiarkowane“ (sfery te unikają starania innych określić), że rząd lewicy jest groźbą dla pokoju świata“.

Opinię tę obiektywnie przytaczam, jako uzupełnienie obrazu tutejszych stosunków.

Edm. St.

Łabędzi śpiew prem. Baldwina „Apeluję do was, abyście nie zapominali kierować się tolerancją i rozsądkiem“

Londyn, w maju.

Koronacja już odeszła w przeszłość, na front wystąpiły kłopoty codzienne i niecodzienne. Wyznaczony na 22 b. m. strajk górników alarmuje coraz bardziej czynniki odpowiedzialne.

Strajk górników byłby dla Wielkiej Brytanii niepowetowaną katastrofą, zwłaszcza teraz, gdy cały przemysł pracuje jak najintensywniej dla celów obrony narodowej. To też rząd dąży do zażegnania konfliktu za wszelką cenę. Konflikt ten nie ma podłoża ekonomicznego, lecz socjalne. Idzie o tak zwany „spenceryzm“, określenie nieznanie dotychczas w terminologii socjalnej.

„Spenceryzm“ określa dążenie pracodawców do zrzeszania swych robotników nie w syndykatach niezależnych,

lecz w syndykatach, które sami utrzymują, albo którym patronują. Konflikt obecny powstał na kopalni węgla Hartworth, gdzie właściciele stworzyli własny syndykat: **Nottingham Miners Association**.

Właściciele kopalni w myśl zasady spenceryzmu faworyzowali górników z Association. Ten stan rzeczy wywołał reakcję wśród górników, którzy nie tylko zapowiedzieli strajk w razie nieuznania praw syndykatu zawodowego (Unionu), ale zażądali od wszystkich górników Anglii poparcia w postaci zapowiedzi strajku generalnego. Za strajkiem wypowiedziało się 444.000 górników, a tylko 51.000 przeciwko strajkowi. W tych warunkach wybuch strajku

wyduje się nieunikniony, jeśli nie nastąpi jakiś układ.

Ostatnia mowa premiera Baldwina poświęcona była temu właśnie konfliktowi. Ostatnia mowa ustępującego niedługo premiera była jedną z najpiękniejszych oracji, jakie obity się o mury Izby Gmin.

„To, co Wam powiem — zaczął premier Baldwin — to są odwieczne prawdy, które należy uszanować w interesie kraju i społeczeństwa. Apeluję do was, abyście nie zapomnieli kierować się tolerancją i rozsądkiem w waszych fabrykach i biurach. Nie należy zapominać, że kapitalizm ma przede wszystkim funkcję społeczną do spełnienia. Jesteśmy państwem demokratycznym i powinniśmy strzec czujnie i pilnie zasad naszego ustroju.“

Zdaniem Baldwina załagodzenie konfliktu górniczego nastąpić musi w drodze obopólnych ustępstw, ale tak, aby każda ze stron wyszła z honorem. W tym celu musi zdwoić wysiłki rząd i cała opinia publiczna, a przede wszystkim organizacje pracodawców i syndykaty górnicze.

Wywodów premiera wysłuchała Izba w najgłębszym milczeniu, i gdy Baldwin skończył, na wszystkich ławach wybuchły oklaski, po których zawieszono posiedzenie, by w ten sposób uczcić niezwykle wysoki poziom ostatniej mowy premiera.

Apel Baldwina nie pozostał bez echa. Już nawiązane zostały bezpośrednie rozmowy pomiędzy właścicielami kopalni a syndykatem górników i według panującego powszechnie przekonania do strajku generalnego nie dojdzie. Nie wydaje się, aby spenceryzm (który jest pochodzenia amerykańskiego) miał szansę utrwalenia się w Wielkiej Brytanii na szerszą skalę.

Otoczony ogólnym szacunkiem, nawet przez swych przeciwników, premier Baldwin oddał państwu nieocenioną usługę, zażegnując konflikt, który w swych konsekwencjach mógł zawładnąć szali obecnych posunięć i planów politycznych Imperium Brytyjskiego.

A. F.

Krwawy napad rabunkowy w Kole

Bandyci zastrzelili rolnika, a jego żonę i syna ciężko ranili

Kole, 18 maja.

(Pat.) Do mieszkania rolnika Frontczaka Andrzeja we wsi Krzywata pow. kolskiego wtargnęło ub. nocy kilku zamaskowanych bandytów.

Napastnicy poczęli strzelać do domowników raniąc Frontczaka, jego żonę i syna. Drugi syn wybiegł z chaty alarmując sąsiadów. Bandyci zbiegli w niewiadomym kierunku. Andrzej Frontczak ciężko ranny zmarł nie odzyskując przytomności. Żonę jego i syna przewieziono do szpitala w Kole.

Minister jugosłowiański w Zakopanem

owocownie był witany przez górali

Zakopane, 18 maja.

(Pat) — W Zakopanem bawił dziś jugosłowiański minister komunikacji Maj med Spaho w towarzystwie podsekretarza stanu w ministerstwie komunikacji inż. Bobkowskiego, generalnego dyrektora kolei jugosłowiańskich Naumowicza oraz kilku wyższych urzędników naszych władz kolejowych.

Ministra Spaho powitali przed dworcem kolei linowej Glut, burmistrz Zakopanego inż. Zaczynski i liczna grupa ludności góralskiej z muzyką.

Po marszu góralskim, odegranym

przez orkiestrę góralską, powitał gościa, wręczając mu ciupagę i fajkę góralską, delegat Zw. Górali, Józef Curus, który na zakończenie wznosił okrzyk na cześć ministra Spaho, podchwycony przez zebranych.

Po powitaniu, udano się kolejką linową na Kasprowy Wierch, gdzie po śniadaniu zaprodukowano gościom tańce góralskie.

O godz. 16.40 po pożegnaniu na dworcu kolejowym przez burmistrza miasta i górali, minister Spaho i towarzyszący mu goście odjechali do Rabki.

Gwałtowne burze i powódź we Francji

Evakuacja ludności z zagrożonych domów

Tours, 18 maja.

(Pat) — W ciągu wczorajszego wieczora i nocy przeszły nad prowincją Touraine gwałtowne burze i oberwania się chmur.

W całej prowincji notują wielkie szkody, szczególnie w okolicach Vouvray, gdzie potoki spływających wód uszko-

dziły na przestrzeni wielu kilometrów drogi i zniszczyły 30 budynków mieszkalnych.

Zandarmerja ewakuuje ludność z zagrożonych runięciem, podmytych domów i było to obór i stajen. Rzeki wylały. Wśród ludności kilka osób odniosło rany.

Autobus wpadł do Dunajca

20 pasażerów cudem uniknęło śmierci

Zakopane, 18 maja.

Na drodze z Nowego Targu do Zakopanego koło Białego Dunajca wydarzyła się onegdaj katastrofa autobusowa, która jedynie dzięki niezwykle szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach.

W autobusie Związku Legionistów, w którym znajdowało się 20 pasażerów, pękła nagle kierownica. Szofer nie zdolał wskutek tego utrzymać kierunku i

wóz zjechał na skraj szosy, a następnie stoczył się z 6 - metrowej wysokości do Dunajca.

Na miejscu powstał nie opisany popłoch. Kilka przejeżdżających w tym czasie samochodów zatrzymało się, a jadący pośpieszyli z pomocą ofiarom wypadku.

Okazało się jednak, że wszyscy pasażerowie autobusu cudem wprost ocalili.

Żarówka zabiła 62-letnią kobietę

Niezwykły wypadek w Białym Podlaskim

Białystok, 18 maja.

Niezwykle tragiczny wypadek wydarzył się w Bielsku Podlaskim.

W czasie wypieku ciasta, 62-letnia Ludwika Bochowska ujęła mokrą ręką lampkę elektryczną, która nie miała oprawki izolacyjnej.

Bochowska, porażona prądem elektrycznym, padła trupem na miejscu.

Córka jej Regina, która pośpieszyła z pomocą, wskutek dotknięcia porażonego prądem ciała matki, została ciężko oparzona.

Wskazywano na to, że

Nieście pomoc najbardziej

Przecl...
Inf. ust...
109, tel...
Z d...
Dni...
skali p...
sta, po...
miasta...
dzisie...
No...
czy...
Łódź b...
Krótk...
EPD...
mieście...
no na t...
Poza ty...
azono 3...
ków plo...
przypad...
mieście...
ogółem...
dz. 115...
zakazne...
WAL...
władze...
wien na...
hi szer...
szodci c...
klimie...
posiada...
zarząd...
śel kar...
KON...
prowad...
które sp...
je się i...
gu wcz...
34 pro...
chłodzą...
DAL...
na w...
łódzka...
tocykli...
celem p...
POB...
do pob...
(Ogro...
kall na...
lityer P...
165) m...
o nazw...
kom. (v...
P. J...
Zawier...
sko do...
je urz...
nym d...
Grodz...
niekt...
sędzi...
P. K...
wie -...
r. b. t...
riusza...
Prez...
rząd...
Sąd...
P. in...
zakres...
munda...
szczo...
zawny...
No...
ki: J...
kowsk...
M. Ba...
(Rok...
Pasto...
(Kata...

Organizacja urlopów robotniczych

W tym roku wyjedzie na wieś około 4000 robotników. — Wyjazdy weekendowe na niedziele i święta

W Łodzi powstało towarzystwo społeczne „Urlopy robotnicze”, które, korzystając z pomocy ministerstwa opieki społecznej i ministerstwa komunikacji oraz w porozumieniu z ubezpieczalnią społeczną, postawiło sobie za cel, by wszyscy robotnicy urlopy swe mogli spędzić na wsi, na łonie przyrody i wrócić stamtąd do pracy wypoczęci i z podreparowanym zdrowiem. Ponieważ liczone się z ciężką sytuacją również pracowników umysłowych, postanowiono również ich objąć tą akcją, z tym oczywiście zastrzeżeniem, że dotyczy to będzie pracowników najmniej zarobkujących, których uposażenie nie przekracza 160 zł. miesięcznie.

Stowarzyszenie już rozpoczęło przygotowania. W roku bieżącym bardzo duża liczba robotników będzie mogła wyjechać na urlop po za miasto. Zainteresowaliśmy się więc tą sprawą i przeprowadziliśmy rozmowę z jednym z członków zarządu stowarzyszenia, który udzielił nam wiele interesujących informacji:

— Marzeniem naszym — oświadczył nam, — jest zbudowanie szeregu

wygodnych domów wypoczynkowych dla robotników w różnych miejscowościach klimatycznych i zdrowych. Oczywiście wiele lat jeszcze uplynie, nim zdołamy cel nasz zrealizować. A ponieważ chodzi nam o jaknajszersze podjęcie akcji, postanowiliśmy, poczynając od roku bieżącego, zorganizować kolonie wypoczynkowe dla robotników w ośrodkach wiejskich. Przeprowadziliśmy korespondencję z wójtami szeregu miejscowości i uzyskaliśmy bardzo korzystne oferty. W jednej ze wsi pod halańskich ofiarowano nam pomieszczenie dla 500 robotników, w kilku miejscowościach w Wielkopolsce znaleźliśmy miejsce dla 2000 robotników. Oferty wpływają ciągle, a my ze swej strony czynimy dalsze starania w tym kierunku.

— Według przeprowadzonej kalkulacji koszt 2-tygodniowego pobytu robotnika na wsi wraz z przejazdem w obie strony wyniesie od 25 do 30 złotych. Jest to suma niewielka, ale zdajemy sobie sprawę, iż wielu robotników nie będzie mogło nawet takiej kwoty zapłacić. Z tych względów nawiązaliśmy

Skuteczna obrona przed chorobami

Odol PŁYN DO UST

oznacza ODOL bardziej jeszcze udoskonalony; jego działanie antyseptyczne zostało w wysokim stopniu spotęgowane. Badania bakteriologiczne i kliniczne wykazały przewagę ODOLU pod względem własności bakteriobójczych

kontakt z ministerstwem komunikacji, które najprawdopodobniej przyzna nam ulgowe przejazdy dla robotników — od powieści spodziewamy się w najbliższych dniach. Następnie zapewniona mamy pomoc ze strony ubezpieczalni społecznej, która traktuje naszą akcję narówni z przeprowadzaną przez siebie akcją profilaktyczną. W rezultacie koszty, obciążające poszczególnego robotnika zredukowane zostaną niemal do połowy. A na tyle już każdy sobie może pozwolić, nawet najmniej zarobkujący.

— Aby skutecznie propagować ideę racjonalnie wykorzystanych urlopów wśród robotników, nawiązaliśmy przed kilku tygodniami kontakt ze związkami zawodowymi, które ułatwiły nam zorganizowanie komitetów fabrycznych we wszystkich zakładach przemysłowych łódzkich. Do tej pory zgłosiło akces do naszego towarzystwa około 45.000 robotników. Ponieważ w roku bieżącym byłoby niemożliwa rzeczą wszystkich wysłać na urlop — postanowiliśmy podzielić naszą akcję. Tak samo jak dla dzieci istnieją kolonie i półkolonie, tak samo dla robotników będą zorganizowane pełne, dwutygodniowe wyjazdy oraz wyjazdy weekendowe na niedziele, święta i wolne od pracy dni. Te ostatnie wyjazdy będą kosztowały grosze. Oczywiście jest to tylko prowizorium. Sądzymy, że już za dwa trzy lata wszyscy robotnicy łódzcy będą wyjeżdżać na pełne urlopy. W tym roku wyjedzie prawdopodobnie około 4.000. Na początek jest to bardzo wiele. Wyjazd pierwszej grupy nastąpi w czasie, gdy rozpoczyna się masowe urlopy w fabrykach łódzkich. (s)

Przeciw dnio: PISZCZANY
Zapytanie swego lekarza!
Inf. ustne: Biuro Piszczany, Łódź, Piotrkowska 109, tel. 128-03, pisemne: Biuro Piszczany, Cieszyn XIII/10.

Z dziejów Łodzi

Dnia 19 maja 1564 roku Żydzi uzyskali przywilej Króla Zygmunta Augusta, pozwalający im na osiedlenie się w miastach i miasteczkach w okolicach dzisiejszej Łodzi.
Najrychlej osiedlili się Żydzi w Łęczycy, Kole, Pabianicach, Piotrkowie itd. Łódź była wtedy wsią rolniczą.

KRONIKA

Maj 19 Środa

Dzisiaj: Piotra Celestyna
Jutro: Bernardyna Seneska

Wschód słońca	3.37
Zachód słońca	19.26
Wschód księżyca	13.59
Zachód księżyca	1.21
Długość dnia	15.35
Przybyło dnia	7.35

Krótkie wiadomości

EPIDEMIA GRYPY wybuchła w naszym mieście. — W ubiegłym tygodniu zanotowano na terenie Łodzi 74 przypadki tej choroby. Poza tym do wydziału zdrowia publicznego zgłoszono 3 przypadki duru brzusznego, 10 przypadków płonicy, 9 błonicy, 3 róży, 5 krztuśca, 2 przypadki drętwy karku, 1 przypadek duru płucnego i 6 przypadków gorączki pępowej — ogółem w ubiegłym tygodniu zanotowano w Łodzi 115 przypadków zachorowań na choroby zakaźne.

WAŁĘSAJĄCE SIĘ PSY będą tępiące przez władze zdrowotne naszego miasta. Psy te bowiem napadają na przechodniów i zanotowano już szereg wypadków pokąsania, przy czym zasłodzi obawa, że zwierzęta były chore na wściekliznę. Psy muszą być prowadzone na smyczy i posiadać kagańce. Winni nieprzestrzegania tego zarządzenia będą pociągani do odpowiedzialności karno-administracyjnej.

KONTROLA „SALONÓW CHŁODZĄCYCH” prowadzona jest przez lotne komisje sanitarne, które sprawdzają w jakich warunkach produkują się i sprzedaje lody oraz wody gazowe. W ciągu wczorajszego dnia urzędnicy sanitarnej spisali 34 protokoły za ujawnione brudy w salonach chłodzących i wytwórniach wód gazowych.

DALSZA MOTORYZACJA POCZTY nastąpić ma w Łodzi w ciągu najbliższych dni. Poczta łódzka zakupi kilka nowych samochodów i motocykli do przewożenia korespondencji listowej, celem przyspieszenia ekspedycji listów i kart.

POBÓR ROCZNIKA 1916. — Dziś, w środę, do poboru winni się zgłosić: na komisję nr. 1 (Ogrodowa 34) mężczyźni rocznika 1916, zamieszkałi na terenie III komisariatu o nazwiskach na litery P i Sz, zaś na komisję nr. 2 (Piotrkowska 165) mężczyzn tegoż rocznika z terenu IV kom. o nazwiskach na litery T i Z, oraz z terenu VI kom. (wszyscy). (k)

Z sądownictwa

P. Jan Koludzi, sędzia Sądu Grodzkiego w Zawierciu, przeniesiony na równorzędne stanowisko do Sądu Grodzkiego w Brzezincach obejmując urzędowanie w dniu 25 maja r. b. W tym samym dniu zaprzestaje urzędowanie w Sadzie Grodzkim w Brzezincach p. sędzia Alojzy Rudnicki, przeniesiony do Zawiercia na miejsce p. sędziego Koludzi.

P. Karol Lechowicz, b. notariusz w Tomaszowie Mazowieckim, rozpoczął z dniem 18 maja r. b. urzędowanie na nowym stanowisku notariusza w Głowniu.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie zarządził z dniem 11 maja r. b. ustanowić przy Sądzie Okręgowym w Łodzi biegle sądowych zakresu dzierżawstwa (wyroby dziane) i p. Edmunda Endego (Piotrkowska nr. 10) z dziedziny szacowania nieruchomości oraz czynszów dzierżawczych i komorniczych.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: J. Kahane (Limanowskiego 80), S. Trawniński (Brzezińska 56), J. Koprowski (Nowomińska 15), M. Rozenblum (Śródmiejska 21), R. Bartoszewski (Piotrkowska 95), L. Czyński (Roczińska 53), I. Silniecka (Rzgowska 59), H. Pastorowa (Łagiewnicka 96), E. Zakrzewski (Katna 54). (p)

Obozy wypoczynkowe organizuje RIOK w Zaleszczykach, Worochcie, Zakopanem i pod Augustowem

Wzorem lat ubiegłych, Robotniczy Instytut Oświaty i Kultury im. Stefana Żeromskiego w Łodzi, organizuje w roku bieżącym letnie obozy wypoczynkowe dla robotników i pracowników umysłowych, celem umożliwienia ludziom pracy racjonalnego wykorzystania okresu urlopowego.

Obozy te zorganizowane będą w Zaleszczykach, Worochcie, Tatarowie pod Worochcą, Zakopanem, Jeziorach Augustowskich i w Ciśnie.

Dwutygodniowy pobyt w obozach wypoczynkowych kosztować będzie razem z podróżą i utrzymaniem od 71 do 95 zł.

Pierwsza partia robotników i pracowników umysłowych wyjedzie na obozy wypoczynkowe w dniu 1 czerwca.

Poza tym Robotniczy Instytut Oświaty i Kultury postanowił w roku bieżącym zorganizować poraz pierwszy kolonie dla dzieci robotników łódzkich, które skazane są na przebywanie w dusznym mieście. Kolonia ta mieścić się będzie

pod Skierniewicami i dzięki niskim opłatom, wiele dzieci będzie mogło na nią wyjechać.

Dowiadujemy się, że Związek Spółdzielni „Społem” organizuje w lecie r. b. 17 kursów spółdzielczych dla pracowników spółdzielczych, kierowników działów i sklepów spółdzielczych, działaczy spółdzielczych, kobiet kooperatystek i t. d. — Kursy te stanowią rodzaj wypoczynku urlopowego, albowiem urządzane są nad morzem, na Huculszczyźnie Wileńszczyźnie, Bukowinie, Górach Świętokrzyskich oraz w Ustroniu pod Łodzią.

W kolonii spółdzielczej w Ustroniu pod Łodzią, zorganizowane zostaną odrębnie 3 kursy dziesięciodniowe dla młodzieży spółdzielczej.

Kursy mają na celu akcję kształcenia i wrażliwości działaczy i pracowników spółdzielczych, celem jaknajszerszej propagandy spółdzielczości w kraju. (k)

Proces o zajścia w Myślenicach przeciwko członkom bandy inż. Doboszyńskiego rozpoczyna się dziś w Krakowie

Kraków, 19 maja
Dziś, o godzinie 10 rano rozpoczyna się w sądzie okręgowym sensoryjny proces przeciwko uczestnikom głośnej wyprawy na Myślenice w roku ubiegłym. Ogólne tło procesu jest znane naszym czytelnikom.

23 czerwca ub. roku posterunek policji w Myślenicach zawiadomił władze krakowskie o napadzie na miasteczko. Napad dokonany został przez oddział zbrojny, z inż. Adamem Doboszyńskim na czele, który, po przecięciu przewodów telefonicznych, łączących Myślenice z ważniejszymi ośrodkami, zaatakował posterunek policji, zdemolował go, zabrał stamtąd broń, zdemolował następnie mieszkanie starosty powiatowego, Antoniego Basary i wreszcie, po splądrowaniu i zniszczeniu sklepów żydowskich ruszył w góry, w kierunku Dobczyc.

Władze policyjne zarządziły pościg. W lasach Poręby, na terenie powiatu myślenickiego pościgowe oddziały policyjne zetknęły się z oddziałem Doboszyńskiego. Tam stoczono pierwszą bitwę.

Doboszyński z garstką towarzyszy

udał się następnie w okolice Czarnego Dunajca. Tam doszło do drugiej bitwy ze strażą graniczną. I wreszcie 30-go czerwca, ujęto w górach rannego Doboszyńskiego. Członków bandy wylapano częściowo przed tym, częściowo później.

Dziś przed sądem staje 49 towarzyszy Doboszyńskiego, oskarżonych o zorganizowanie tajnego związku zbrojnego, zniszczenie posterunku policyjnego, zabicie stamtąd broni i t. d.

Jako rzecznik oskarżenia występuje prokurator dr. Bohdan Szypuła. Oskarżonych broni 12 adwokatów, pochodzących z różnych miast Polski.

Rozprawa potrwa przeszło dwa tygodnie. Wzbudziła ona wielkie zainteresowanie, gdyż wyświeśliła szczegóły tej niezwykle wyprawy, szczegóły całej akcji bandy dywersyjnej, starć z policją, ukrywania się w górach. A jest to dopiero wstęp do procesu samego Doboszyńskiego, który zasiądzie na ławie oskarżonych przed trybunałem przysięgłych, bezpośrednio po zakończeniu rozpoczętej się dziś rozprawy. W obecnym procesie Doboszyński wystąpi jako główny świadek.

49 członków oddziału Doboszyńskiego, którzy dziś zasiadają na ławie oskarżonych, odpowiadają z kilku artykułów kodeksu karnego. Główne oskarżenie, obejmujące wszystkich, zawarte jest w art. 167 k. k. który brzmi:

„Kto bierze udział w bezprawnie utworzonym związku zbrojnym, podlega karze więzienia do lat 10”.

Przy stole sprawodawców zasiadzie ponad 30 dziennikarzy, wysłanników największych pism polskich. Przybyli też korespondenci dzienników zagranicznych.

Jutrzejsza „Republika” przyniesie szczegółowe sprawozdanie z pierwszego dnia procesu.

Nogi ci się pocią? Stosuj proszek DINOL

PODZIĘKOWANIE.
Szpital Ubezpieczalni Społecznej im. Prez. Mościckiego składa serdeczne podziękowanie p. kierownikowi, gronu nauczycielskiemu i uczniom szkoły powszechnej nr. 69 w Łodzi za zorganizowanie koncertu dla chorych w szpitalu w dniu 11 bm. i doskonałe jego wykonanie.

Pełna tabela wygranych

8-go dnia ciągnięcia IV-iej klasy 38 Loterii Państwowej TABELA NEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI

5.000 zł. — 50702.
 50.000 zł. — 39291.
 10.000 zł. — 30392, 119581, 120055, 185168.
 5.000 zł. — 53540.
 2.000 zł. — 86644, 107819, 107868, 122244, 146463, 146715, 152119.
 1.000 zł. — 10449, 10887, 16490, 26516, 28283, 41616, 43680, 44707, 49584, 59431, 59630, 73950, 74258, 76836, 80960, 81254, 87418, 89219, 96076, 125559, 135870, 138591, 141478, 148331, 152577, 154458, 157470, 158698, 163183, 170414, 175255, 178295, 186408, 186951.

Po 200 złotych.

128 48 331 81 440 59 550 85 826 29 36 1106
 236 400 46 503 642 846 47 2013 122 38 479 500
 946 3014 81 303 14 96 589 710 4250 374 546 799
 845 999 5220 314 582 600 85 906 18 33 99 6120
 268 99 435 583 813 7243 420 730 882 843 80 253
 55 305 40 410 37 515 847 987 9053 143 400 515
 16 38 692 705 77 89 891

10051 60 112 248 486 800 914 92 11089 326 97
 452 536 63 955 12026 115 52 55 229 64 486 845
 902 13101 280 323 34 94 406 638 960 64 78 14192
 360 430 533 96 607 45 83 863 74 987 15069 131
 33 249 84 389 456 88 509 78 617 712 22 955
 16173 383 404 573 628 785 812 17115 261 66 368
 653 844 965 79 18091 457 526 58 832 931 19038
 64 532 635 739 866

20092 94 148 350 464 518 745 21023 73 322
 534 44 630 980 22015 30 411 534 695 907 18
 23058 114 48 280 357 415 84 651 75 894 24039
 574 630 25153 304 560 710 966 26229 424 597
 676 906 27200 19 95 362 451 609 47 725 77 804
 28110 235 62 96 325 37 483 703 76 977 29016 235
 84 344 50 606 762 967

30132 241 82 559 904 15 31052 180 86 222
 476 596 751 76 818 60 32014 410 630 708 937
 33130 82 264 91 338 419 94 514 50 640 84 753
 887 34141 211 476 770 35208 32 64 418 536 726
 78 99 846 971 36137 48 59 69 239 312 480 764
 84 962 37045 228 466 584 90 620 21 69 700 29
 948 38050 66 139 78 510 77 734 874 39275 324
 73 441 506 7 742 864 914

40097 196 221 28 375 438 598 657 876 41042
 114 36 200 78 464 99 522 600 811 61 944 89
 42004 7 167 247 82 353 63 409 59 520 625 59 707
 836 438004 13 338 406 57 518 621 707 964 94
 44101 12 25 27 67 242 372 479 552 799 45008 59
 115 76 98 296 368 561 703 58 87 916 50 91 46180
 270 308 68 428 540 632 50 706 37 976 47106 20
 24 29 79 210 63 391 432 75 882 938 98 48057 135
 269 327 486 563 95, 642 758 61 49008 240 432 72
 541 83 637 46 923.

50028 358 400 516 18 638 838 989 51085 241
 54 384 493 526 650 750 64 855 915 52070 259 322
 83 450 552 622 51 782 871 957 53004 56 86 130
 75 430 613 746 938 94 54211 847 60 55111 564
 86 645 84 885 56208 22 559 885 57165 289 382
 421 43 520 681 791 920 58223 46 473 81 97 721
 59112 329 466 574 89 736 962 79

60176 216 341 466 574 759 67 71 875 91 967
 61024 257 444 556 84 94 730 62238 390 603 63320
 37 41 418 514 694 744 63 877 928 64117 33 66
 510 33 642 65004 40 151 66 452 703 25 43 982
 84 66046 96 191 99 210 387 419 38 85 584 623
 772 76 862 85 67081 86 309 707 61 813 924 68734
 98 99 69056 307 487 538 736 806 50 921

70214 520 635 799 811 71049 92 146 76 86
 286 325 405 47 627 45 710 34 60 840 71 85 72014
 75 207 73 324 441 501 51 604 30 838 44 95 73124
 277 473 551 988 74078 95 170 449 537 75073 83
 101 10 334 42 545 694 755 902 76011 19 82 325
 98 622 30 913 77081 91 96 159 87 304 474 691
 96 809 936 78012 122 227 357 420 532 650 79283
 303 512 64 718 836 56 920 53 54 81

80425 582 64 739 949 81060 158 262 70 320 73
 541 641 713 39 57 856 938 82306 666 958 83043
 60 74 115 26 46 766 949 73 84248 330 610 67 81
 750 964 85034 70 427 562 794 944 86109 35 215
 20 467 94 547 608 716 74 849 929 87129 68 95
 203 80 334 877 98 99 954 55 88029 89 132 60 278
 351 54 61 491 676 793 808 89095 123 204 59 79
 330 529 690.

90146 254 320 48 407 65 504 690 92 708 822
 64 91047 348 947 92030 275 579 419 66 76 85
 94 303 94 811 22 93090 259 404 604 30 77 815
 38 94041 171 234 352 423 541 87 635 817 43 74
 95101 460 93 585 618 782 831 47 67 941 96238
 400 67 602 884 996 97004 187 486 92 721 98065
 183 276 305 65 523 87 740 44 99035 238 400 780
 100053 262 341 567 993 101076 456 662 69
 809 85 102397 98 659 759 806 60 89 911 103160
 61 306 438 54 533 104093 143 289 421 79 628
 927 105228 56 371 483 663 872 960 106099 135
 51 73 219 390 444 56 82 801 53 54 55 936 107244
 47 60 358 88 91 512 751 826 108012 136 300 523
 29 31 109077 137 448 85 551 634 60 868 906 8
 924 30 44.

110270 329 440 111120 330 626 45 720 815 25
 46 77 826 89 112021 179 267 537 612 975 113062
 194 350 664 707 12 94 114085 144 82 90 352 414
 42 539 48 652 115086 285 419 700 8 846 81 85
 957 116018 349 65 770 980 117025 47 107 304
 523 35 43 89 644 60 702 8 84 884 942 118289 333
 642 856 96 119068 173 379 527 674 84 816
 926 74.

120020 120 266 85 463 68 518 785 967 121088
 292 304 730 40 843 87 122005 119 278 390 579 95
 820 23 123209 307 425 511 727 800 925 44 124023
 81 121 221 64 85 563 94 704 984 94 125015 18
 45 103 226 29 64 349 52 477 654 833 42 76 970
 126053 319 27 59 568 784 915 41 91 127233 37 359
 68 429 43 571 77 96 128823 35 998 129070 159 356
 84 742 983.
 130048 76 301 27 454 92 536 631 85 762 68 817
 131036 83 95 144 211 358 511 38 76 132033 450
 521 90 812 69 873 92 133213 785 927 134120 627
 780 959 88 35189 327 485 578 604 79 955 136046
 134 200 11 27 403 555 631 751 828 70 137101 86
 250 703 73 138210 17 49 98 417 37 525 29 734 835
 70 717 139167 234 765 85.
 140649 66 800 141070 200 20 420 24 578 142164
 267 814 66 987 143293 368 546 727 872 949 144099
 123 253 309 566 643 878 145240 91 345 428 558
 91 613 732 85 823 93 966 146029 146 73 259 65
 300 35 421 583 645 86 921 72 147111 51 70 98
 485 589 610 762 804 17 953 82 148011 100 32
 49 73 248 383 416 620 742 98 149245 300 35 436
 601 83 705 55 825 78 998.
 150226 402 63 86 508 860 62 91 151020 276
 354 65 74 409 525 65 610 845 152412 666 717 58
 890 153048 203 310 63 551 734 866 154029 302
 39 43 61 444 737 155139 64 332 462 554 631 717

836 977 32531 72 973 33207 689 34046 213 92
 301 865 917 35207 376 429 710 812 908 36489 35
 777 828 37117 321 68 614 714 8007 924 38112 91
 302 18 404 88 621 754 824 971 39002 17 198 86
 573 876 900 28.
 40203 91 700 871 41306 609 42349 598 709 11
 43527 44503 45470 514 55 755 46154 278 576 71
 47217 431 688 822 58 973 92 48140 316 418 40 6
 577 78 619 768 899 980 49095 374 499 908 83 83
 50146 69 350 792 957 51393 544 812 82109 51
 84 242 98 484 5300 432 504 54030 189 213 21 53
 617 25 716 22 821 928 53 55140 375 404 563 68
 801 56019 44 92 138 42 508 57167 519 58256 99
 350 97 535 704 827 59127 200 634 766.
 60051 156 63 261 860 61102 37 338 427 665 821
 62292 367 63058 106 300 780 64474 845 65061
 186 252 66311 503 34 734 67018 30 53 102 220
 415 99 838 68472 615 46 69354 504 801 85 973
 70145 360 71238 82 404 603 753 925 72085 112
 334 774 94 73015 162 581 87 833 930 74070 270
 321 804 75048 193 367 76055 197 77067 448 688
 78195 568 615 19359 701 43 982.
 80061 140 511 81381 724 844 999 82016 23
 467 704 66 84056 212 551 627 930 58 88151
 556 726 86111 298 353 643 58 717 909 33 87121
 229 300 856 88148 57 244 74 85 738 89045.
 90054 324 518 616 921 91027 492 94 742 830
 90 92118 214 749 870 964 93163 290 816 94888
 11 95070 252 483 677 962 96448 542 673 947
 97231 447 681 914 27 98453 554 808 99778 828
 100006 241 417 505 612 789 865 101395 651
 55 791 102333 491 530 103138 221 57 315 25
 733 104317 584 864 105154 266 322 408 106897
 654 72 95 718 940 107257 582 817 108453 94
 685 795 853 109006 30 31 112 332 439 66 74
 110171 255 565 66 622 942 11169 263 85
 912 24 112025 319 253 99 749 817 981 51
 113003 62 114164 372 456 58 722 115023 155
 398 729 36 116029 427 595 703 935 117371
 437 866 118081 274 379 616 715 36 89 836
 119110 257 330 432 557.
 120177 86 639 761 861 85 121371 610 91
 799 840 122515 97 631 775 123219 345 73
 32 818 979 124108 953 70 125096 136 66 70
 126126 207 66 377 406 571 76 709 818 67 99
 127523 50 54 741 98 891 935 128494 576 129168
 337 91 589 681 855
 130181 219 25 506 697 757 932 63 131206 90
 555 75 902 132279 340 581 680 917 133103 68
 253 79 434 502 701 72 831 959 134281 547 721
 55 86 811 32 73 135020 192 480 675 720 58
 136048 70 208 497 775 83 931 52 137087 118
 282 950 138016 462 766 866 948 139036 283
 366 696 826 99 939.
 140156 80 628 738 935 141910 30 98 142444
 91 500 143039 105 77 235 393 880 144048 239
 67 91 559 145381 837 46 58 933 146103 96
 91 204 359 653 726 869 147182 399 495 631 711
 889 148069 131 356 73 510 17 888 149767 222
 150524 960 151413 715 21 849 152154 265
 763 576 96 153122 379 464 697 829 154041 265
 78 627 64 963 83 155056 207 413 919 156111
 314 552 157222 364 98 991 158241 355 637 900
 159809 989.
 160364 425 640 73 707 72 834 161360 40
 503 679 162281 731 60 163090 155 320 68
 763 164004 574 605 11 706 96 842 165023 96
 440 521 67 627 799 825 929 166101 71 476 553
 710 167188 304 40 61 561 601 733 168084 574
 451 70 728 919 169386 519 62 628 794.
 1700006 142 310 483 627 78 766 880 96 171060
 167 447 664 959 172067 313 19 173398 416 97 98
 744 966 174030 114 48 213 94 526 655 742 175311
 677 736 72 812 956 176136 227 466 177425 46 77
 84 543 56 908 178012 303 63 562 632 89 78
 837 996 170155 517
 180185 280 87 526 71 181017 42 638 734 61
 182072 470 608 49 824 900 183057 110 29 31 21
 558 971 184022 39 733 185101 59 325 868 187011
 396 739 842 911 188345 842 189119 372 589 61
 190460 191277 498 559 702 824 900 192000
 450 89 537 87 721 823 193336 500 791 194000
 178 336 621 65 774 894.

W 8-mym dniu ciągnięcia IV kl. padły wygrane:

Zł. **20.000.-** na Nr. 128637
 Zł. **10.000.-** na Nr. 119581
 Zł. **5.000.-** na Nr. 156825

i wiele innych, w szczęśliwej kolekturze

K A F T A L A

Lódź, Piotrkowska 54.

170187 273 831 952 77 171004 67 170 238 429
 55 515 874 172256 550 648 742 173185 201 95
 585 633 715 879 98 174021 163 390 428 873 918 99
 175066 266 94 355 461 562 699 734 872 915 176253
 625 839 177037 115 200 419 655 902 178 178384
 93 500 11 917 179000 65 198 313 609 55 68 90 736
 63 829 921.
 180144 69 356 459 891 181081 96 149 215 38
 575 95 676 182347 87 425 762 807 67 90 953 183046
 547 60 73 855 184019 239 600 64 832 185174 91
 245 454 569 680 784 86 920 54 186074 372 441 577
 607 748 825 921 187090 360 424 98 527 69 92 726
 913 188115 241 463 555 63 72 699 716 36 37 859
 76 967 189102 63 343 69 742.
 190071 83 543 73 867 935 52 191010 157 83 235
 69 634 716 192113 223 620 56 743 74 932 56 193033
 83 133 36 230 829 39 43 914 60 69 194032 62 187
 288 411 632 824 977.

84 130 212 108384 489 628 109152 353 480 552
 658 853 61.
 110347 531 711 914 111001 103 226 542 112795
 113103 427 852 114457 882 115 200 610 28 38
 922 116202 736 117101 926 118013 898 119094 712
 120051 822 12368 123435 620 752 861 965
 124315 553 707 125127 717 126136 213 344 991
 2783 688 128005 922 129385 728 905
 130407 612 131497 829 132026 39 418 56 133041
 134371 504 135149 214 407 28 96 550 698 889
 136252 137128 374 414 74 667 785 138580 967
 139150 328 61 552
 140004 211 436 624 141164 223 652 788 997
 142071 167 72 530 755 143183 980 144397 844
 949 145010 37 99 322 632 772 146003 479 923
 147160 244 510 635 14829

Niemcy wypowiedziały wojnę... wróblom!

Hasło „w każdym śmietniku kotlet” zamieniono na nowe: — „W każdej grudzie końskiego nawozu — deser!” — „Voelkischer Beobachter” zaleca prowadzenie tej wojny w formie możliwie „rycerskiej”...

Arkady Fiedler w swej pięknej książce o Kanadzie opowiada, w jaki sposób w ubiegłym stuleciu zawędrowały wróble do Ameryki. Gdy pierwszy, szary, poczciwy wróbelk przybył do miasta amerykańskiego, urządzono mu owacje, niemal taką samą, jak jakieś afrykańskiemu królikowi. Na tle wielkomięskiej szarżyny małe skrzydłów stworzonko urastało do rozmiarów pięknego symbolu natury i poezji. Zahartowany businessman, cały dzień spędzający w cieniu drapaczy chmur, rozczulał się dzieciennie i naiwnie na widok wróbelka. A że dostarczycieli żywności dla wróbli, a mianowicie koni, było coraz mniej coraz więcej zaś aut, więc biedne wróbelki wyginęły szybko z głodu, gdyby poczciwi Amerykanie nie pospieszyli im z pomocą. Wykombinowano dla nich specjalnie jakieś ziarenka, które wsypanyo do karmików, porozwieszanych gęściej na ulicach miast, niż skrzynki pocztowe. Wróble otaczano specjalną opieką, porządkowały specjalne towarzystwa ochrony wróbli, urządzano ponoć nawet specjalne rauty, celem przybycia z pomocą „biednym” wróblom. Był to dla wró-

belków okres wspaniałej „prosperity”. Kochane ptaszki wykorzystywały tę chwilową koniunkturę jak mogły i rozmnażały się ku wielkiemu zadowoleniu Jankesów.

Ale pewnego dnia ktoś gdzieś zauważył, że tych wróbli jest już za dużo... Ze poczciwe szare ptaszki niszczą lany zbóż i poczynają sobie już nazbyt buńczucznie. Więc jak przed tym rzuciono hasło: — „Pomagajcie biednym wróbelkom”, tak teraz gruchnęło nowe hasło. — „Śmierć wróblom!” I zaczęła się niszczycielska robota... Biedne wróbelki nie mogły zrozumieć tej nagłej wojowniczości dawnych swych protektorów. W karmikach, gdzie dawniej wynajdywał wspaniałe zarienka, teraz leżała przygotowana dla nich trucizna. A potem znikły również karmiki. Trzebiono biedne ptactwo masowo.

Tak się zakończyła tragedia szarych wróbli...

Ale widać nienawiść do wróbli przetrwała jeszcze do dnia dzisiejszego. Ale już nie w Ameryce, lecz w Europie. Bo oto wojnę wróblom wypowiedzieli obecnie narodowi socjaliści w Niemczech.

„Voelkischer Beobachter” w ten sposób uzasadnia konieczność tej wojny:

— W ostatnich czasach wróble rozmnożyły się w nieprawdopodobnej ilości i stanowią ogromne niebezpieczeństwo dla zasiewów. Tysiące centnarów

ziarna przepada rocznie. Należy temu położyć kres. W miastach naszych wróbel jest dotąd jeszcze pożądanym gościem. Starzy i młodzi uważają za swój obowiązek opiekowanie się wróblami i karmienie ich. Czasy obecne wymagają jednak zdecydowanych, zapobiegawczych środków. Dlatego też — musimy wszcząć wojnę z wróblami nawet w miastach!

A więc starzy i młodzi — niszczyć wróble gniazda, zgładzajcie tych szkodników, gdzie ich tylko znajdziecie!... Czas nagli!...

Ten osobliwy manifest kończy się następującym charakterystycznym zwrotem:

— Nie trzeba chyba dodawać, że walka z wróblami winna toczyć się w formie jak najbardziej rycerskiej...

Przypomnieć przy tej okazji należy, że wojna z wróblami nie jest w Niemczech zjawiskiem nowym.

Poraz pierwszy Niemcy wypowiedziały wojnę wróblom w roku 1917-ym, gdy kraj dusił się w kleszczach blokady. Naród głodował. Rzucono wtedy hasło podobne do obecnego:

— Zaciśnij pas i przetrzymaj!...

Wtedy w jednym z pism berlińskich ukazał się znamienity artykuł jakiegoś profesora. Nazwisko jego, niestety, poszło w niepamięć. Profesor ów zwrócił uwagę, że wróble wyławiają nie-

strawione ziarenka z końskiego nawozu na ulicach miast i tym się żywią. To skandal!... W Niemczech nie powinno pójść na marnie!... Nawet nawóz koński!...

Znakomity profesor obliczył, że przy odpowiedniej przeróbce nawozu można jeszcze zeń wydusić tonny ziarna, zdatnego do użytku...

Wówczas — w 1917 roku, a więc podczas wojny — projekt ten wywołał tylko śmiech... W pismach humorystycznych była to gratka nielada... Dopiero dziś przypomniało sobie o tym projekcie i potraktowano go poważnie... Dlaczegożby nie?... Jeżeli „w każdym śmietniku kotlet”, to dlaczego nie w każdej grudzie końskiego nawozu, powiedzmy ogólnie — deser!...

W dawnych dobrych czasach do walki ze szkodnikami zbóż wystarczyły poczciwe „strachy na wróble”.

Dziś wróble, widać, przywykły do „strachów”. Małoż to się napatrzyły różnych dziwactw w ciągu ostatnich lat, chociażby w Niemczech?...

Więc nowe hasło brzmi:

— Niszczyć, ciepłi niemiłosiernie, zgładzić z powierzchni ziemi!...

Ale wróble mają jednak pewne względy. Jak głosi odezwa, wojna z wróblami winna toczyć się w formie rycerskiej!...

I to dobre w dzisiejszych czasach!... (tu.)

B. min. Sieczkowski mianowany będzie notariuszem

Warszawa, 18 maja. B. wiceminister sprawiedliwości Sieczkowski ma być w najbliższym czasie mianowany notariuszem.

mydłem Majdego umyjesz każdego

Nowy O.K.R. w Łodzi

W ubiegłą sobotę w sali Domu Związkowego przy ul. Miedzianej 3, odbyło się doroczne zebranie łódzkiej organizacji P. P. S. przy udziale przedstawiciela C. K. W. p. Kazimierza Pużaka. W wyniku tego zebrania, dokonano wyboru nowego O. K. R., do którego m. in. weszli pp.: Chodyski, Szewczyk, Stawicki, Wachowicz, Malinowski, Walczak, Kruczkowski, Andrzejczak, Goliński, Głazewski i Potkański. (k)

W hotelu i za kulisami.

Woźny i minister

Komedia w 4 aktach Andrzeja Birabeau
Gościnny występ zespołu Jaracza w Teatrze Polskim

Sztuka Birabeau wskrzesza najlepsze tradycje francuskiej komedii politycznej. Ostrość, śmiałość i celność dowcipu, błyskotliwość dialogu, zabawność sytuacji, żartobliwość intrygi — oto walory, tej twórczości, która pokazuje nam świat kulis ministerialnych przez pryzmat... alkowy. Bo gdyby nie „chez la femme” to la „grande politique” byłaby tylko pliką urzędowych akt i melancholijnym zbiorem rozmówek biurokratycznych. Ale skoro okazuje się, iż wydarzeń najbardziej skomplikowanych, choćby nawet nie młoda i nawet nie piękna — zimne gabinety ministerialne stają się słoneczne, a surowe postacie wysokich dygnitarzy państwowych tracą swą dostojność a nabierając ciepła, serdecznie się z nami spoufalają.

Taka właśnie atmosfera panuje w „Woźnym i ministrze”.

Robert został ministrem oświaty. W dziejach republiki francuskiej nie było to ani wydarzenie historyczne, ani nawet ważne. Ale Robert ma matkę, osobę pełną temperamentu, fantazji i przedsiębiorczości. Pani Sylwii uśmiecha się więc ją tak mocno okupować, aby wpływać na losy państwa. Sytuacja tak prosta i tak życiowo częsta nieoczekiwanie gmatwa się. Oto pierwszy mąż pani Sylwii, Gabriel jest woźnym i to akurat — w ministerstwie oświaty. Sło-

wem — ojciec stał się podwładnym syna!...

Na kanwie tej intrygi zręczny autor wysnuł cały szereg kapitalnych scen komediowych, które kończą również niezwykle efektownie: Gabriel przechodzi w najbliższych wyborach do parlamentu, jako poseł z listy komunistycznej i otrzymuje tekę ministra oświaty na miejsce... swego syna... Któż więc wygrywa? Gabriel, socjalizm. Front ludowy?!... Nic podobnego! Triumfatorami są zgodnie z duchem i tradycją paryskiej komedii bulwarowej — kobiety. A więc: pani Sylwia, która nie mogąc zrobić kariery jako „mamusia ministra”, stara się ją zrobić jako jego ex-żona; pani Anetka, której wyborcza porażka Roberta przywróciła szczęście małżeńskie; pani Betty Joinville, aktorka z Komedii Francuskiej, której filozofia życiowa polega na tym, aby zawsze być kochanką każdorazowego ministra oświaty; i wreszcie panna Mona Courtois, reporterka brukowego pisma, która zdobyła pierwszorzędną pikantną sensacyjkę polityczno-erotyczną!... A jak wyglądają przedstawiciele „tyranów i władców”. Gabriel widzi przed sobą przyszłość w ciemnych barwach: po pierwsze, dlatego że chciał przez całe życie być woźnym, a został ministrem, po drugie — że był najszczęśliwszym człowiekiem, gdy przed trzydziestu laty opuściła go Syl-

wia, a teraz — wróci pod jej jarzmo... jako minister. Robert, który myślał, że, jako minister stał się mężem stanu w skali historycznej, przekonał się, iż jest tylko „kochanym Bobusiem”. Juliusz Marines, obecny mąż Sylwii, który mniemał, iż i na niego spłynie nieco splendoru ministerialnego swego pasierba, a doszedł do wniosku, iż kto przez ćwierć wieku był gluptascin, ten nim na zawsze zostanie.

Tak więc w tej znakomitej komedii najdonioślejsze sprawy państwowe splatają się z najblahszymi przeżyciami jej bohaterów. I właśnie dzięki tej kontastowości autor osiąga efekty humorystyczne i satyryczne wprost kapitalne. Już dawno nie widzieliśmy sztuki tak zuchwale strzelającej pociskami, ironii w najbardziej uświęcone kanony francuskiego życia politycznego. I zauważmy — niekoniecznie francuskiego... Satyra i śmiech Birabeau nie tracą swej atrakcyjności w żadnym ustroju, albowiem biją one w tępotę biurokracji, gluptotę demagogii, obłudę partyjnicztwa i korupcję zawodowych politykierów. Współczesność komedii potęguje jeszcze bardziej ostrość napięcia satyrycznego. Sztuka jest świeża, napisana w okresie objęcia władzy przez Front Ludowy we Francji, zawiera przeto moc aktualnych kawałów, żartów, powiedzonek i dowcipuszków, ośmieszających bezkompromisowo wybujałości i skrzywienia francuskiego parlamentarizmu.

Gabriel Fabre jest nowym wielkim sukcesem aktorskim Stefana Jaracza. Dał go w tonacji doskonale komediowej, unikając wszelkich momentów groteskowych. Stworzył postać pełną ciepła i jowialności, opartą na głębokich

kontrastach psychologicznych. Jego Gabriel nie był pasierbem losu, typem tak częstym w bogatej kolekcji portretów scenicznych Mistrza — lecz przeciwnie, człowiekiem pełnym radości życia i pogody ducha, że właśnie jest woźnym, a nie kim innym. Ta część roli nie nastęrcza specjalnych trudności. Zaczynają się one w tym momencie, gdy Gabriel zostaje ministrem, gdy w dostojństwie władzy wkracza do tego gabinetu, gdzie sprzątał kurz i gdy okazuje, iż na tym wysokim stanowisku jest tylko marionetką funkcjonariuszy partyjnych. Te przeżycia Gabriela, nowoupięzonego ministra o duszy woźnego, zostały oddane przez Jaracza z nieporównaną wirtuozerią, czarującą swobodą, niesamowitym komizmem, ciepłym humorem i pogodną ironią. Autor zbudował postać niemal o charakterze groteskowym — Jaracz dał jej parę mocnych akcentów dramatycznych, pogłębił ją, uszlachetnił w tonie — i w lekkiej komedii stworzył wielką kreację aktorską

Reszta zespołu godnie sekundowała Mistrzowi. P. Pościelowski (Robert) miał wytworność, zacięcie, humor, przedstawiając się w najbardziej korzystnym świetle. P. Perzanowska stworzyła znakomitą figurę „mamusi ministerialnej”, oszalamiającej werwą i gadatliwością. Świetnie zagrał p. Luszczewski nieco skretyniałego finansistę — pantoflarza. Miłe wrażenie wywarły pp. Kamińska i Kryńska. Dobre były epizody p. Polakówny i p. Daniłowicza.

Publiczność żywo reaguje na niezliczone pointy komedii, żywiłowo oklaskując Jaracza w toku akcji.

W. ROLAK.

W dniu 18 maja b. r. rozstał się z tym światem

B. P.

CHAIM GOLDFARB

WSPÓŁWŁAŚCICIEL NASZEJ FIRMY

W Zmarłym tracimy światłego Kierownika o wyjątkowej energii i wybitnych walorach serca i umysłu

Łódzka Fabryka Chemiczna „BARWAZOT”

Zatarg w Widzewskiej Manufakturze

Delegacja majstrów u p. starosty. — Konferencja z pracownikami umysłowymi. — Likwidacja strajku w wędliniarniach

W związku z zatargiem w Widzewskiej Manufakturze do p. starosty grodzkiego, dr. Henryka Mostowskiego zwróciła się w dniu wczorajszym delegacja związku majstrów oraz unii pracowników umysłowych z prośbą o interwencję.

Delegacja wskazała, że Widzewska Manufaktura nie przestrzega warunków wydanego ostatnio orzeczenia arbitralnego, wymawiając pracę 70 majstrów z tkalni. W związku z tym proszono p. starostę o interwencję w kierunku cofnięcia wypowiedzenia. P. starosta obiecał sprawę rozpatrzyć.

W dniu dzisiejszym delegacja majstrów interweniować będzie w tej samej sprawie u p. wojewody Hauke-Nowaka.

Związek majstrów zamierza wyczerpać wszystkie środki dla polubownego zlikwidowania zatargu, a gdy to się nie uda — proklamowany ma być strajk majstrów w Widzewskiej Manufakturze.

Jak wiadomo, w dniu 15 b. m. miała się odbyć w okręgowej inspekcji pracy druga kwartalna konferencja z przedstawicielami wszystkich związków pracowników umysłowych, celem omówienia bolączek pracowniczych.

Konferencja ta została jednak odroczone, a to ze względu na konieczność zwołania konferencji urlopowej z przedstawicielami związków robotniczych.

Dowiadujemy się, że kwartalna konferencja z pracownikami umysłowymi odbędzie się w nadchodzącą sobotę, dn. 22 b. m.

W okręgowej inspekcji pracy odbyła się wczoraj konferencja, celem zlikwidowania strajku okupacyjnego w żydowskich wytwórniach wędlin. Pracodawcy zgodzili się zawrzeć umowę zbiorową, podwyższając stawki od 6 do 25 procent, wprowadzić 8-godzinny dzień pracy i t. d. W nadchodzącą czwartek przedstawiciele obydwu stron zgłoszą się jeszcze raz do inspekcji, celem podpisania układu zbiorowego.

W dniu wczorajszym wybuchł strajk okupacyjny 100 robotników zatrudnionych przy wykończeniu gmachu Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Lecznicy.

Dwie wielkie kradzieże

Przy ul. Zgierskiej 15, ujawniona została wczoraj znaczna kradzież mieszkaniowa.

Jakub M. Benedykt przyjął przed kilku dniami na służbę, tytułem próby, służącą Stefanią Suszczyńską. Na święta Benedykt wyjechał, pozostawiając pod opieką służącej całe swe mieszkanie.

Gdy wczoraj Benedykt powrócił, ku swemu przerażeniu stwierdził, że zamki w szafach i szufladach są wylamane i że brak w nich wszystkich rzeczy. Służąca zniknęła wraz z łupem.

Poszkodowany ocenia swe straty na ok. 15 tysięcy złotych.

Władze poszukują złodziei.

W Aleksandrowie dostali się złodzieje do mieszkania rabina Dancygiera.

Korzystając z nieobecności domowników, złodzieje weszli do mieszkania przez okno, wybijając w nim szybę. Łupem złoczyńców padły platery, nakrycia garderoba i t. p.

Władze wdrożyły dochodzenie. (1)

Robotnicy zażądali zmiany systemu wypłat, domagając się, aby należności za pracę wypłacane były nie jak dotąd co dwa tygodnie, lecz co tydzień. Ponieważ postulaty te nie zostały uwzględnione — w dniu wczorajszym robotnicy przystąpili do akcji strajkowej.

Cegielnia Dykmana w Radogoszczu stała się wczoraj terenem ostrego zatargu. Jeden z robotników po sprzeczce

z kierownikiem cegielni został z miejsca zwolniony. Przeciwno temu zaprotestowali pozostali robotnicy, którzy w liczbie 70 osób rozpoczęli strajk okupaacyjny.

W dniu wczorajszym zlikwidowany został strajk okupacyjny w tkalni Pola kłewicza przy ul. Piotrkowskiej 261. Firma cofnęła wypowiedzenia, wobec czego robotnicy natychmiast przegrali akcję, przystępując do pracy. (k)

Pani Przełożonej E. Jaszuskiej-Zeligmanowej z powodu śmierci Małżonka

B. P.

MARKA ZELIGMANA

wyraża serdecznego współczucia i szczerego żalu składają
UCZENICE GIMNAZJUM
E. JASZUSKIEJ - ZELIGMANOWEJ
W ŁODZI.

Pogrążeni w głębokim żalu po zgonie naszego światłego i zacnego szefa

B. P. Chaima Goldfarba

wyrażamy nasze głębokie współczucie rodzinie i szefostwu PERSONEL
Łódzkiej Fabryki Chemicznej
„Barwazot”.

Zabieramy radio na wieś

Nie jest to związane z ponowną rejestracją ani z opłatami

Ostatnio rozpowszechnia się coraz bardziej zwyczaj zabierania odbiornika radiowego na letnisko. Człowiek miasta, wyjeżdżający na wieś, nie może obejść się bez pewnych kontaktów z przejawami kultury miejskiej. Znany wypadki, że ludzie, ślubujący w dniu wyjazdu na urlop zupełnie wstrzymanie się od czytania gazet, książek, od słuchania radia itp., po kilku dniach pobytu, korzystając z każdej okazji, by właśnie wziąć do ręki pismo codzienne lub książkę.

Ścisły związek wypoczynku fizycznego i umysłowego z dobrym nastrojeniem psychicznym oddawna już w medycynie społecznej jest bezsporną prawdą. Człowiek znudzony nie wypoczywa. Jad nudy wsacza się we wszystkie komórki organizmu i powoduje w nich spustoszenie nie mniejsze od chemicznej trucizny. Zupełnie więc nie jest objętne urządzenie sobie wypoczynku letniego w ten sposób, aby niezależnie się możliwie najlepiej od zmiennej u nas pogody, od towarzystwa, które nie wszędzie może się „udać”, od ciągłego bridge'a itp. letniskowych przyjemności.

Wrogiem letniskowej nudy jest radio, które zabrać z sobą należy. Dawniej przenoszenie odbiornika radiowego na letnisko połączone było z pewnymi kłopotami, dziś radiosłuchacze są pod tym względem wybitnie uprzywilejowani. Rodzina, zabierająca swój odbiornik na okres letni, nie potrzebuje ponownie go rejestrować, nie potrzebuje wносить dodatkowo żadnych opłat manipulacyjnych, a wystarczy tylko, by wraz z odbiornikiem zabrano upoważnienie na korzystanie ze stacji odbiorczych i aby opłaty za abonament wpłacono w tym samym urzędzie pocztowym, który upoważnienie wydał.

Oczywiście radio jest dzisiaj nieodłącznym towarzyszem wszystkich wy-

cieczek weekendowych, kajakowych, rowerowych, a nawet pieszych. Istnieją odbiorniki turystyczne, które mało ważą, a pozwalają na dobry odbiór nietylko stacji krajowych, ale i zagranicznych. Odbiornik taki schowany w futerale lub też w płaskiej, zajmującej mało miejsca walizce, umiła przyjemną muzyką monotonię podróży po okolicach mniej zajmujących z turystycznego punktu widzenia, a poza tym względ najważniejszy — pozwala turystyce oddalonemu od osiedli ludzkich, pozostawać bez przerwy w kontakcie ze światem.

Dla uzupełnienia informacji w sprawie przeniesienia radia na wieś, należy podać jeszcze brzmienie przepisu rozporządzenia Ministra Poczty i Telegrafów. Według tego rozporządzenia osoba zarejestrowana może bez zawiadomienia na okres trzech miesięcy założyć zarejestrowane radiofoniczne urządzenie odbiorcze w miejscu innym, niż wskazane jest w karcie rejestracyjnej, tylko w przypadku wyjazdu na letnisko, miejsc kuracyjnych i wycieczek turystycznych.

Antenę pozostawioną w miejscu stałego urządzenia, należy unieruchomić. Przez unieruchomienie odbiornika radiolamp, bądź detektora kryształowego, i w jego rozumie się: usunięcie z niego odłączenia od anteny oraz uzziemienia. Przez unieruchomienie anteny napowietrznej rozumie się uzziemienia przewodów nazewnanych lokalny. Co do anteny, z której jednocześnie i niezależnie korzysta kilka osób (wspólnej) — usunięcie z lokalny przewodu odgałęzionego od wspólnych przewodów anteny, albo też uniemożliwienie dostępu do końcówki punktu anteny w lokalny. Przez unieruchomienie radiofonicznego punktu odbiorczego rozumie się trwałe złączenie ze sobą, w którymkolwiek miejscu przewodów tego punktu.

TEATR

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj, w środę i w czwartek o godz. 8.30 wieczorem ostatnie powtórzenia cieszącej się wielkim sukcesem sensacyjnej sztuki Speyera „Wokół i zabójca” w wykonaniu całego zespołu: T. Białoszczyński, K. Ankiewicz i Cz. Kalluski w rolach głównych. Ceny na oba te przedstawienia niższe.

Po olbrzymim sukcesie jaki podczas premiery zdobyła świetna komedia Veszary'ego „Młodeństwo” sztuka ta dana będzie w piątek i sobotę o godz. 8.30 wtecz.

TEATR POLSKI

(Cegielniana 27).

Dzisiaj, w środę, dnia 19 maja br. o godz. 8.30 wiecz. dana będzie niezwykle dowcipna akcja na komedja satyryczna A. Birabeau p. t. „Wielki Minister” ze Stefanem Jaraczem w roli głównej.

Publiczność codziennie z entuzjazmem ogląda świetnych wykonawców, z mistrzem Stefanem Jaraczem, Stanisławem Perzanowską, Leokadią Połpiewską i Elżbietą Kryńską na czele.

WYSTAWA OBRAZÓW ROMANA ROZEWALSKIEGO

Wystawa obrazów artysty - łodzianina Romana Rozewalskiego w sali „WIZO” (Piotrkowska 86), cieszy się powodzeniem zwiedzającej publiczności.

Na wystawę składa się kilkadziesiąt prac: portrety, pejzaże, martwe natury i portrety, z ostatniego okresu twórczości artysty.

Ciekawa ta wystawa otwarta jest codziennie od godz. 11-ej rano do 8-ej wieczór. Wstęp bezpłatny.

RADIO

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

ŚRODA, dnia 19 maja 1937 r.

6.30—6.33 Pieśń majowa. 6.33—6.50 Głosy z Łodzi. 6.50—7.00 Muzyka — płyty. 7.00—7.15 Dziennik poranny. 7.10—7.15 Program na dzień. 7.15—7.35 Audycja dla poborowych. 7.35—8.00 Muzyka — płyty. 8.00—8.10 Audycja dla szkół; a) „O koszulce, która rośnie na polu”; b) opowiadanie o Inje Marii Kownackiej i Jan Porazińskiej; c) Chór warszawskiej szkoły węgierskiej nr. 128. 11.57—12.03 Sygnał. 12.03—12.40 Koncert w wykonaniu Orkiestry Rozrywkowej pod dyr. Bronisława Nagajewskiego (z Łodzi na wszystkie rozgłośnie P. R.). 12.40—12.50 Dziennik południowy. 12.50—13.00 „Witaminowe sałatki” — pogadanka Zofii Cury. 13.00—14.00 Melodie operetkowe (płyty). 14.00—14.57 Przerwa. 14.57 — 15.00 Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.00 — 15.15 Wiadomości gospodarcze. 15.15—15.40 Muzyka salonowa — płyty. 15.40—15.55 Pogadanka Łódzkiej Rodziny. 15.55—16.10 Wesoły kwadrans — płyty. 16.10—16.35 Słuchowisko dla dzieci starszych p. t. „Ojcowizna” zradiofonizowane pod dyr. Bolesława Prusa. 16.35—17.00 Orkiestra mandolinistów im. J. Słowackiego z Welnowa pod dyr. Kazimierza Bończy - Tomaszewskiego (z Katowic). 17.00—17.15 „O kampanii kijowskiej” — wygłosi Ryszard Wraga. 17.15—17.50 Koncert solistów. Wykonawcy: Stefania Millerowa — śpiew, Stanisław Rzębski — skrzypce. 17.50—18.00 „O psychologii zwierząt” — wygłosi dr. Roman Wojtuszek. 18.00—18.10 Pogadanka aktualna. 18.10—18.16 Wiadomości sportowe ogólne. 18.16—18.20 Wiadomości sportowe lokalne. 18.20—18.35 „Literatura przez mikrofon” — wszystkie — III fragment z poematu „Pieśń o Ojczyźnie Kornela Makuszyńskiego”. 18.35—19.00 Melodie ludowe — płyty. 19.00—19.15 „Prus w perspektywie czasu” — szkic literacki dr. Tadeusza Boy-Zeleńskiego. 19.15—19.45 Melodie wiedeńskiego — płyty. 19.45—20.00 „Życie m. Łodzi” — „Szkola w biegu życia” — odczyt — wygłosi dr. Stanisław Skwarczyński. 20.00—20.35 Muzyka taneczna — płyty. 20.35—20.45 „Chwila Bura Studów”. 20.45—20.55 Dziennik wieczorny. 20.55—21.00 Pogadanka aktualna. 21.00—21.40 Koncert Chopinowski. Wykonawcy: Jerzy Lefeld — fortepian, Tadeusz Liliński — wiolonczela, Ignacy Rosenbaum (fortepian). 21.40—21.45 Przerwa. 21.45—22.10 Józef Haydn — Muzyka do dramatu „Król Lear” (I wykonanie) w wykonaniu Orkiestry Filharm. Wiedeńskiej pod dyr. Waldy Kabasty (tr. z Wiednia). 22.10—23.00 Muzyka taneczna w wykonaniu orkiestry Tadeusza Seredyńskiego (ze Łodzi). 23.00—23.15 Przerwa.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.30 BUDAPEST II „Zygiryd” — opera w 3 aktach (akt I i II). Tr. z Opery. 20.25 LONDYN REG. „Don Juan” — opera w 3 aktach (akt II (tr. z Covent Garden)). 20.30 RADIO PARIS. Festival Massena. 20.30 STRASBURG. Koncert symfoniczny. 21.00 RZYM. „Les Beattitudes” — poemat. 21.00 Franca (tr. z La Scali). 21.30 BUDAPEST II „Zygiryd” — opera w 3 aktach (akt III (tr. z opery)). 21.45 WIEDEN. Muzyka do dramatu „Król Lear” — Szekspira - Haydna.

Śmierć w płomieniach

Pożary w okolicach Łodzi

Wczorajszy „Express Wieczorny” donosił już o tragicznych skutkach pożaru we wsi Smardzew, w powiecie radzkim. Ogień objął najpierw zagrodę Kazimierza Gallusa i przetrzącił się na zagrody Antoniego Durzalskiego i Ignacego Biegańskiego, które również stanęły w płomieniach.

Podczas ratowania dobytku, runął na Biegańskiego dach jego domu. Wyciągnięto go z ognia z b. ciężko poparzonymi nogami. W sąsiedniej zagrodzie pożar miał przebieg jeszcze tragiczniejszy. — Płonąca belka spadła na 40-letnią Rozalię Durzalską, która znalazła śmierć w płomieniach. Wydobyto już tylko zwęglone zwłoki.

Palilo się ponadto:

We wsi Czarnonice, gdzie spłonął drewniany budynek młyna motorowego Pawła Krupy. Z młyna, mimo energicznej akcji ratowniczej, udało się ocalić jedynie motor. Straty szacowane są na ok. 12 tysięcy złotych.

We wsi Stare Złotno, gdzie spłonęła stodoła oraz narzędzia rolnicze ogólnej wartości około tysiąca złotych.

Nagły zgon na ulicy

Wczoraj około godziny 8-ej wieczór upadł na ulicy Narutowicza, tuż przy zbiegu ul. P.O.W. jakiś mężczyzna, znajdujący się w towarzystwie kobiety i dziecka. Ponieważ denat nie dawał żadnych oznak życia — wezwano pogotowie miejskie. Lekarz dyżurny stwierdził zgon wskutek ataku serca.

Zmarłym okazał się 56-letni Gustaw Krebs, rzeźnik z zawodu, zam. przy ul. Towarowej 21. Zwłoki przewieziono do prosektorium miejskiego, gdzie dokonana zostanie sekcja. (gr)

Walka z zadymieniem Łodzi

Staraniem Koła Mechaników p. z Łódzkim Stowarzyszeniu Techników i Stowarzyszenia Dozoru Kocioł w Warszawie odbędzie się w środę, dnia 19 b. m. o godzinie 20-ej w sali Stow. Techników, ul. Piotrkowska 102, wieczór dyskusyjny p. t. „Walka z zadymieniem Łodzi” z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie (Dyrektor Stowarzyszenia Dozoru Kocioł w Warszawie, p. inż. Stanisław Rażniewski).
2. Przemówienie naczelnika Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, p. inż. Edwarda Głogowskiego.
3. Przemówienie prezesa Łódzkiego Stowarzyszenia Techników w Łodzi, p. inż. Bronisława Michałisa.
4. Referat p. inż. Stanisława Kaszera o walce z dymem zagranicą.
5. Dyskusja.

W czwartek, dnia 20 b. m. w godzinach 8—9 rano odbędzie się (w razie pogody) pokaz panoramy zadymionej Łodzi z dachu elektrowni łódzkiej.

Wypadki przy pracy

Lekarz pogotowia udzielił pomocy trzem poszkodowanym przy pracy.

W zakładach Sp. Akc. S. Baroński przy ul. Tylniej 6 odniósł rany szarpane dłoni i oberwania palca lewej ręki i zmiżdżenie prawej 41-letni Stanisław Szymczak, robotnik, zamieszkały przy ul. Kilińskiego 149. W stanie ciężkim został desperat przewieziony do szpitala.

W firmie Frydrych przy ul. 11 Listopada 113 doznał ran szarpanych lewej ręki 30-letni Stanisław Krawczyk, zamieszkały przy ul. Limanowskiego 88. Denat został przewieziony w karetce pogotowia do szpitala.

Trzeci wypadek wydarzył się w firmie Szkoła i Broner przy ul. Andrzeja 63, gdzie spadająca płyta żelazna spowodowała u 36-letniego Tarnowskiego, zam. przy ul. Wileńskiej szkodowany został przewieziony do szpitala. (l)

Grand-Kino

SYLWETKI

REWELACYJNA ZNIŻKA CEN!
80 gr.

na wiecz 1⁰⁰ seans od

Książę nie chce znać syna...

Dramatyczne sceny na Zamku Pszczyńskim. — Policja w obronie starego księcia przed synem

Katowice, 18 maja.

Jak donosiliśmy już, Pszczyzna została zaskoczona niespodziewaną wizytą najstarszego syna ks. Pszczyńskiego, dra Henryka von Pless.

Wizyta ta miała przebieg następujący: W niedzielę około godz. 12-ej w południe na dziedzińcu zamku księcia Pszczyńskiego zajechały dwa samochody. Z jednego z nich wysiadł ks. Henryk w towarzystwie swego sekretarza Schary a z drugiego hr. Thun, właściciel dóbr w Kończycach na Śląsku Cieszyńskim, i hr. Wolkenstein, Ks. Henryk udał się bezpośrednio na drugie piętro, gdzie mieścił się dawniej jego pokój, a stamtąd do gabinetu

swego ojca na pierwsze piętro. Stary książę, zaskoczony niespodziewaną wizytą swego najstarszego syna, oświadczył wręcz, że nie chce z nim rozmawiać.

Książę opuścił gabinet ojca, a gdy po pewnym czasie chciał po raz drugi wejść, stary książę za pośrednictwem swego młodszego syna, hr. Aleksandra

Wszędzie dobrze, a w namiocie najlepiej. Najlepsze, najtańsze NAMIOTY CAMPINGOWE I WORKI DO SPANIA są tylko „KERA” Warszawa, Marszałkowska 116

Zebranie Związku Wydawców

odbyło się w Warszawie dn. 14-go b.m.

W piątek, 14 b. m. odbyło się w Warszawie, w salach Resursy Kupieckiej, do roczne (ósme z rzędu), ogólne zebranie członków Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej p. Feliksa Mrozowskiego.

Zagajając obrady i wspomniawszy na wstępie o zmarłych w czasie ostatniej kadencji: ś. p. Teodorze Toeplitzu i Antonim Beaupre, których pamięć zebrani uczcili przez powstanie, prez. Mrozowski poświęcił następnie dłuższe uwagi scharakteryzowaniu naczelnych zadań Związku.

Następnie zebrani wysłuchali obszernych referatów dyrektora Związku p. Stanisława Kauzika o położeniu prasy zagranicą i w Polsce na tle ogólnej sytuacji gospodarczej i wicedyrektora Franciszka Głowińskiego o zagadnieniach polskiej polityki wydawniczej w dobie obecnej.

Uzupełniając dodatkowymi uwagami drukowane sprawozdanie z pracy władz Związku w ubiegłej kadencji, dyr. Kauzik podniósł w szczególności inicjatywę Związku co do powołania do życia Towarzystwa Wiedzy Prasowej (która to myśl będzie już na jesieni zrealizowana, wspólnie z Uniwersytetem warszawskim i innymi instytucjami, zainteresowanymi w rozwoju pracy w Polsce i podnoszeniu jej poziomu), dalej zaś zwrócił uwagę na aktualność spraw, dotyczących nowej ustawy prasowej oraz ustawy dziennikarskiej, które już w niedługiej przyszłości mogą wejść pod obrady ciał ustawodawczych.

Po obiadowej przerwie odbyła się

dłuższa i ożywiona dyskusja, po czym za twierdzonego sprawozdania Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej za rok 1936 jakoteż bilans Związku na dzień 31 grudnia 1936 r., udzielając Zarządowi absolutorium i wyrażając władzom Związku podziękowanie za nader wyteżoną a bez interesowną pracę dla dobra organizacji. Po zatwierdzeniu budżetu na rok 1937, dokonano uzupełniających wyborów do władz Związku na okres najbliższego roku. — Po zamknięciu obrad ogólnego zebrania odbyło się posiedzenie konstytuujące Rady Naczelnej w nowym składzie, na którym prezesurę Rady powierzono ponownie p. Feliksowi Mrozowskiemu, wiceprezesami zaś wybrano pp.: Puławskiego Leona, Biegę Bolesława, Gromskiego Edmunda, Leitgebra Romana i Pawłowskiego Edwarda.

Następnie wybrano Zarząd Główny w dotychczasowym składzie; prezes — p. Krzywoszewski Stefan, wiceprezesi — pp.: Dobija Mieczysław, Lewandowski Antoni i Niklewicz Mieczysław, członkowie — pp.: Chodak Józef, Cieślak Stanisław, Gottowt Hilary, Grabowski A., Heinrich Stefan, Hołówkowa Janina, Kauzik Stanisław, O. Kolbe Maks, Maria Maliniak Julian, Nusbaum-Oltaszewski Marian i Sotomski Jan. Nadto z urzędu wchodzi w skład Zarządu Głównego całe prezydium Rady Naczelnej w wyżej po danym składzie.

Rada upoważniła prezydium złożone łącznie z członkami prezydium Rady Naczelnej i Zarządu Głównego do załatwiania w razie potrzeby, ważnych a nie cierpiących zwłoki spraw bieżących.

wieści SPORTOWE

Kolarze Ł.K.S-u składają hołd sercu Wielkiego Marszałka

W dn. 24 b. m. wyruszy z Łodzi do Wilna sześciu kolarzy ŁKS-u pod kier. p. Eugeniusza Krachulca celem złożenia hołdu sercu Wielkiego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Trasa wycieczki podzielona została na następujących osiem etapów: 24 maja: Łódź — Wyszaków 196 km., 25 maja Wyszaków — Sokółka 164 km., 26 maja Sokółka — Wilno 200 km., od 26 maja do 3 czerwca pobyt w Wilnie, 4 czerwca Wilno — Grodno 210 km., 5-go czerwca Grodno — Białowieża 175 km., 6-go czerwca Białowieża — Siedlce 217 km., 7-go czerwca Siedlce — Warszawa 180 km. i 8-go czerwca Warszawa — Łódź 144 km.

Dalsze spotkania o mistrzostwo klasy A i ligi

W niedzielę 23 maja odbędzie się dalsze mecze o mistrzostwo łódzkiej klasy A, a mianowicie: SKS—Wima, ŁKS 1-b—UT i w Pablicach: Sokół—ŁTSG i PTC—WKS.

O mistrzostwo klasy B odbędzie się w niedzielę mecze następujące: Makabi—Hakoah i Boruta—Zjednoczone.

Drużyna ligowa ŁKS-u tej niedzieli będzie pauzować i najbliższy swój mecz ligowy rozegra z Pogonią w Łodzi 27 b. m. Natomiast w kraju odbędzie się w niedzielę 23 b. m. mecze

ligowe następujące: Garbarnia—Ruch i Cracovia—Warta w Krakowie, Pogoń—Warszawianka we Lwowie.

„Dzień biegów” Ł.K.S-u

W poniedziałek odbyły się na stadionie ŁKS-u przy Al. Unii zawody lekkoatletyczne pod nazwą „Dzień biegów”. Wyniki były następujące: 100 mtr. 1) Poliński (Boruta) 11,6 sek. przed Olszewskim (ŁKS) 12,1 sek., 400 mtr. 1) Poliński 53,1 sek. przed Debowskiem (Geyer) 55,4 sek., 1500 mtr. Tomczak (Boruta) 4,32,7 przed Stepieńskim (KE) 4,35,2, 5 km. 1) Rutkowski (Geyer) 17,37,4 przed Wróblewskim (ŁKS) 17,45. Biegi sztafetowe nie odbyły się ze względu na małą ilość zgłoszonych zespołów.

W dniu dzisiejszym odbędzie się na stadionie ŁKS-u o godz. 17-ej mecz lekkoatletyczny juniorów ŁKS—Bar-Kochba.

Sejmik bokserów łódzkich

W najbliższą sobotę 22 b. m. odbędzie się w lokalu Tow. Spiewaczego, im. Moniuszki, przy ul. Ogrodowej 34 o godz. 18-ej w 1-ym terminie i o godz. 18.30 w 2-ym terminie doroczne walne zgromadzenie Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego. Na zebranie to wpłynęło szereg wniosków, a m. in. wniosek klubu IKP w sprawie afery Białkowskiego. We wniosku tym klub IKP proponuje powziąć uchwały walnego zebrania, by domagać się od PZB anulowania weryfikacji meczu IKP — Warta w Łodzi, w którym brał udział Białkowski.

Hochberga, oświadczył, że go nie przyjmie.

I to nie pomogło, ponieważ po raz trzeci książę Henryk chciał dostać się do ojca. Wówczas stary książę wydał polecenie, by zakomunikować przybyłemu, żeby on oraz hr. Wolkenstein opuścili zamek i Pszczyne. Prośba listownego porozumienia się syna z ojcem również nie udała się.

W tym czasie służba stwierdziła, że urzędnik dyrekcji, hr. Wolkenstein, przegląda dokumenty i papiery w dawnym gabinecie księcia. Zawiadomiono o tym policję w Pszczyńcu. Na zamek przybył oddział policji, który pilnował, aby nic nie zginęło.

Ks. Henryk był tak przejęty i zdenerwowany, że nawet wobec służby wyrażał się, że za kilka miesięcy wróci tu na stałe i wówczas da sobie ze wszystkimi radę.

Po 5-godzinnyim pobycie ks. Henryk odjechał samochodem. Należy zaznaczyć, że stosunki między starym księciem a jego synem zaostrzyły się od chwili śmierci najmłodszego syna księcia, hr. Bolko.

Rodzina bowiem podejrzewa, że aresztowanie hr. Bolko w Gliwicach i jego pobyt w więzieniu, przez który pogorszyło się zdrowie hr. Bolko, było spowodowane przez ks. Henryka. Wizyta ostatnia ks. Henryka wydaje się tym dziwniejsza, albowiem w swoim czasie rozesłano za nim listy gończe.

Gdzie jest Klimek? Człowiek, cierpiący na zanik pamięci

Władze poszukują 51-letniego Jana Klimka, zam. przy ul. Mokrej 4, chorego na zanik pamięci.

Klimek miał przed dwoma dniami wyjechać do Żabińca i został odprowadzony na Bałucki Rynek na stację tramwaj dojazdowych. Od tej pory zginął po nim wszelki ślad.

Wiadomości o zaginionym należy składać do najbliższego posterunku policji. (l)

Ukarani przez Starostwo Grodzkie

Wczoraj referat karny Starostwa Grodzkiego rozpatrywał na tle szeregu wykroczeń rozmaite sprawy i orzekł następujące zasadzenia:

Za niewpłacenie Ubezpieczalni Społecznej ściągniętych ubezpieczonych składkę skazano na jeden miesiąc bezwzględny aresztu Moszka Przygórskiego, przy ul. Limanowskiego nr. 111. Ponadto na kary grzywny po 50 zł. ukarano następujących pracodawców: Chaima Weinbauma, ul. Południowa 30, Artura Kołodziejkiego, ul. Grabowa 13, Jana Baranowskiego, Przędzalniana nr. 1 oraz Majera Śliwkowicza, ul. Nowomiejska nr. 27.

Za niedozwoloną jazdę po szynach tramwajowych i tamowanie ruchu kołowego skazano: — po 3 dni bezwzględnego aresztu: woźniców Franciszka Nijkowskiego, ul. Wysoka 8 i Jana Winkowskiego, Nawrot 39. Po 5 dni bezwzględnego aresztu skazano: woźniców — Franciszka Michniewskiego, ul. Głęboka 12, Nutę Jakóba Kopelta, ul. Limanowskiego 68 oraz dorózkę Stefana Szlissena, ul. Grzeszowska 13. Po 7 dni bezwzględnego aresztu skazano: dorózkę — Fajwla Kersza, ul. Franciszkańska 20 i Abrama Pęka, ul. Główna 46 oraz woźnicę Bolesława Olczaka, ul. Przejazd 84.

Za stanie na chodniku i tamowanie ruchu pieszego skazany został na 10 zł. Icek Szlamowicz, Narutowicza 40.

Za odmowę policji przewiezienia pijanego osobnika skazano po 3 dni bezwzględnego aresztu dorózkę: Stanisława Kucharskiego, ul. Chmiel na 3 oraz Jana Cwizdka, ul. Gdańska 55.

Za zakłócenie spokoju publicznego ukarani zostali po 10 zł. grzywny: Moszek Goldstein, ul. Targowa 55, Szaja Czostkowski, ul. Kilińskiego 40, Menachem Rubsztein, ul. Kamjenna 5 oraz małżonkowie Wawrzyniec i Zofia Więckowsy, ul. Maljnowa 5.

Za pobieranie ceny wyższej niż w cenniku za chleb skazano kupca Karola Józwiaka, ul. Piotrkowska 17 — na 10 zł. grzywny. Za brak cen na artykułach skazano: Rywkę Cendryk, ulica Żezzińska 22 — na 7 zł. grzywny. Za antysanijarny stan posesji ukarano właścicieli domów: Kazimierza Waleckiego, ul. Lipowa 46 oraz braci Bolesława i Władysława Przybyszów, ul. Młynarska 53 — po 30 zł. grzywny. Za przerobienie lokalu handlowego bez zgody Inspekcji Budowlanej ukarano właściciela domu przy ul. Nad Łódką 16, Szymisł Holendra, na 10 zł. grzywny.

Za nierejestrowanie się u władz administracyjnych ukarano obyw. austriackiego Saula Weinfeldta na 50 zł.

Zamierzenia rządu w dziedzinie włókienniczej

Zastępowanie surowców — namiastkami. — Import bawełny zmniejszony będzie o 10 tys. ton. — Premiowanie konsumpcji kotoniny i włókien ciętych. — Centrala skupu wełny krajowej

Wicedyrektor departamentu przemysłowego Min. Przem. i Handlu p. Wierusz-Kowalski wygłosił w Warszawie niezwykle ciekawy odczyt p. t. „Zagadnienie surowców jako podstawowy czynnik aktualnej polityki gospodarczej”. Sporą część odczytu p. dyrektor poświęcił

SPRAWOM SUROWCÓW WŁÓKIENNICZYCH,

podkreślając tym samym jak wielką wagę przywiązują do tych problemów sfery miarodajne.

Prelegent zaznaczył na wstępie, że jest rzeczą zupełnie niesłuszną uważać brak kolonii za powód powstania problemu surowcowego. Kolonie często kosztują państwa znacznie więcej niż przynoszą korzyści. Właściwym powodem niezwykłego zaostrzenia się problemu surowcowego jest

BRAK RÓWNOWAGI

między trzema współczynnikami produkcji: kapitałem, zaopiarowaną pracą i surowcami.

Brak równowagi między tymi tak bardzo zmiennymi czynnikami nie jest rzeczą nową. Dziś jednak występuje z niezwykłą, niespotykaną ostrością, szczególnie w Polsce. Zaraz po wojnie silny wzrost eksportu przy dość niskim poziomie życia załagodził „niebezpieczeństwo surowcowe”. W czasie konjunktury doskonale rozbudowany handel zagraniczny i żywa wymiana kapitałów z zagranicą pozwoliły zapomnieć o

MOŻLIWOŚCI BRAKU SUROWCÓW.

W czasie kryzysu nawet problem ten był dość odległy, ponieważ niezwykle obniżona stopa życiowa ludności rolniczej, zniknięcie rolników jako konsumentów zmniejszyło znacznie nasze zapotrzebowanie na surowce.

Gdy jednak rolnicy, dzięki wzrostowi cen rolniczych pojawili się znów jako spożywczy, zastając jednocześnie bardzo, wskutek niepotrzebnej paniki walutowej, wyczerpany rynek kapitałowy i gdy jednocześnie cały obrzymi, bo największy w Europie przyrost ludności zaczął na miasta, problem surowcowy nie tylko się zaostrzył, ale stanął

NA CZELE WSZELKICH ZAGADNIENI POLITYKI GOSPODARCZEJ PAŃSTWA.

Zagadnienie to w Niemczech i we Włoszech. Tam jednak, z olbrzymim wysiłkiem realizowany jest program autarchiczny podczas gdy polska polityka gospodarcza stanowczo

OPIERA SIĘ TENDENCJOM AUTARCHICZNYM.

Dla niej najlepszym rozwiązaniem byłoby powrót do jak najszerzej pojętego liberalizmu zarówno w dziedzinie wymiany towarowej, kapitałowej jak i emigracyjnej. Autarchia oznaczałaby cofnięcie kultury.

Temniemniej Polska przy obecnym braku kapitałów zmuszona jest szukać środków do rozwiązania zagadnienia surowcowego, środków, które często może nie zgadzać się będą z linią idealnej polityki gospodarczej.

Prace specjalnych komisji w Min. Przemysłu i Handlu wykazały, iż w szeregu surowców możliwe jest używanie bądź produktów zastępczych, bądź namiastek. Ta grupa surowców jest grupą najciekawszą, gdyż ma ona nie tylko możliwości zaoszczędzenia importu, ale także zatrudnienia nowych warsztatów krajowych.

Wśród tych surowców na czoło wybijają się

SUROWCE WŁÓKIENNICZE

przede wszystkim ze względu na rozmiary, w jakich musimy je importować (1/3 naszego całego importu) jak i ze

względu na duże możliwości zastąpienia ich produktami kolejowymi lub namiastkami.

Tu p. dyr. Wierusz Kowalski naszkicował wyniki obrad podkomisji włókienniczej w tym świetle w jakim widzą je obecnie sfery ministerialne.

Chodziło o 1) zastąpienie lub zmniejszenie importu bawełny, 2) zmniejszenie importu wełny i 3) zmniejszenie importu juty.

Jeśli chodzi o bawełnę musimy zdać sobie sprawę, że

BARDZO WIELKICH OSZCZĘDNOŚCI POCZYNIĆ TU NIE MOŻNA.

Sprowadzamy jej 67.000 do 80.000 ton rocznie, wydając około 150 milj. zł. Zastąpić da się 10.000 ton z czego 5.000 kotoniną, a 5.000 sztucznym włóknem ciętym.

W dziedzinie produkcji kotoniny, która wymaga powstania nowych warsztatów do przeróbki lnu i konopi powstały dwie tezy: jedna żąda koncesjonowania, inna była temu przeciwna, jako systemowi krepującym inicjatywę prywatną. Stanowisko władz, chociaż jeszcze nie skryształowane, skłania się ku

KONCESJONOWANIU CZĘŚCIOWEMU,

dotyczącemu tylko miejsca produkcji. Państwo będzie również wkraczało pośrednio w produkcję kotoniny premiując zakup wyższych jej gatunków. Dzięki najnowszym zdobyciom techniki można obecnie kotoninę mieszać z bawełną do nr. 20 w stosunku pół na pół.

Istnieje też możliwość produkowania przędzy w 100 proc. z kotoniny, ale to nie ma większego praktycznego znaczenia. Z tego względu liczy się na

ZASTĄPIENIE 5000 TON BAWELNY ROCZNIE — KOTONINĄ.

Dla zadość uczynienia zwiększone-

mu tak silnie zapotrzebowaniu, Min. Rolnictwa poleciło

zwiększyć uprawę lnu i konopi o 30% co podniesie produkcję roczną Polski do 8.000 ton lnu i 4.000 ton konopi.

Ponieważ kotonina jest tymczasem droższa od bawełny powstał

PROBLEM POPIERANIA ZBYTU

Jedna koncepcja radziła przymus mieszania, inna — premiowanie użytkownika kotoniny. Sfery rządowe skłaniają się ku tezie drugiej, pozwoli to bowiem na dokładne ocenienie ile kosztuje zastępowanie bawełny kotoniną i na śledzenie postępów w produkcji kotoniny, które oczywiście bezpośrednio przyczynią się od

OBNIŻENIA PREMII

placonych za jej używanie.

Taka polityka droższych produktów zastępczych pozornie kłóci się z polityką niskich cen. Pozornie dlatego, że nie możemy porównać ceny kotoniny z ceną giełdową bawełny, a obliczyć musimy ile kosztuje nasz eksport, konieczny dla zdobycia dewiz na zakup owej taniej bawełny. Wtedy dopiero ocenimy możemy czy z punktu widzenia gospodarki narodowej kotonina jest droższa, czy bawełna.

PRODUKCJA SZTUCZNEGO WŁÓKNA CIĘTEGO —

surowca w 100% krajowego i w 100 zastąpić mogącego bawełnę do najwyższych numerów włóczki — doprowadzić może do najciekawszych rezultatów. Przykładem tu są Włochy, które mimo że muszą sprowadzać celulozę rozwinięły wspaniale jakościowo i ilościowo produkcję włókien ciętych. Eksportują oni wyroby gotowe z włókna sztucznego i pokrywają sobie tym z nadwyżką import celulozy. Polska łatwo może pójść w ślady Włoch i uzyskać nowy produkt eksportowy.

Jeśli chodzi o popieranie produkcji działek będzie ona w ten sposób, co przy kotoninie. Oczywiście w odpowiednim stosunku do cen sztucznych włókien i zastępowanych numerów przędzy bawełnianej.

W dziedzinie wełny

NIE MOŻNA NIESTETY ZANOTOWAĆ TAKICH PERSPEKTYW.

Nadzieje łączą się z lonitalem, tutaj jednak czekać trzeba jeszcze na dalszy postęp nauki.

Kompromitująco przedstawia się sprawa z **WEŁNĄ KRAJOWĄ**, której mamy mało, ale w gatunku i w stanie zupełnie

NIE DO UŻYTKU.

Hodowla dobrej wełny będzie usilnie przez rząd popierana. Urządzona będzie

CENTRALA SKUPU.

Juta da się zastępować przez workolniane, co obecnie równoległe z wzrostem eksportu pakul lnianych jest szczególnie aktualne.

W porównaniu z surowcami włókienniczymi inne surowce, jak tłuszcz i surowce garbarskie tylko w niewielkim mierze zastąpić się dadzą.

Z chwilą realizacji tych wszystkich projektów stanie się aktualna sprawa finansowania produkcji namiastek i produktów zastępczych. Już teraz z radością wypada zanotować bardzo żywy **PEŁ KAPITAŁOWYCH WŁÓKNIENICZYM DO PRODUKCJI NAMIASTEK.**

Jest to jednak sprawa, która musi być rozwiązana w zakresie szerszym, na płaszczyźnie międzynarodowej. Wyśuwany jest projekt, by państwa bogate w surowce czy kapitały sfinansowały państwa ubogie do czasu, w którym produkcja tych państw nie osiągnie tego poziomu, który umożliwi eksport i zapłacenie nim za surowce.

Ogólna reforma podatkowa

Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych postanowił przystąpić do rozważenia jej możliwości i kierunku

W Warszawie odbyło się kolejne posiedzenie komisji skarbowej Zw. Izb, poświęcone szeregowi zasadniczych problemów podatkowych. Centralnym punktem obrad była sprawa podjęcia przygotowań do przyszłej reformy podatkowej. Aczkolwiek w danej chwili nie jest ona jeszcze aktualna, Zw. Izb uznał za wskazane rozpocząć studia badawcze nad poszczególnymi elementami ewentualnej reformy, stawiając na pierwszym miejscu zagadnienie reformy podatku dochodowego.

Podatek powyższy w dotychczasowej swej formie wykazuje szereg wad, które uwytknęły obecne ożywienie koniunkturalne. W dziale I — dotyczącym opodatkowania osób prawnych, specjalnej ostrości w dobie zarysowującego się ożywienia nabrało zagadnienie kapitalizacji, nie dostatecznie uwzględniane w obecnej konstrukcji podatku dochodowego.

Również w dziale II, dotyczącym opodatkowania dochodów służbowych, ewentualność reformy musi być wzięta pod uwagę, bowiem w aktualnej formie podatek dochodowy ma raczej charakter podatku przychodowego.

Drugą dziedziną przewidywanej reformy jest rewizja zasad podatku przemysłowego, w obrębie którego specjalnym i samodzielnym fragmentem będzie reforma świadectw przemysłowych.

Ta ostatnia kwestja — jak wiadomo — jest oddawna już aktualna i dyskutowana w organizacjach gospodarczych oraz w Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych. W chwili obecnej na terenie

Związku Izb istnieją trzy koncepcje rozwiązania omawianego zagadnienia: Pierwsza z nich jest koncepcja zasadnicza, splatająca się z problemem ogólnej reformy podatkowej i polega na całkowitym zniesieniu świadectw przemysłowych przy jednoczesnym włączeniu w odpowiedniej formie wpływów z nich do ogólnych wpływów z podatku przemysłowego.

Drugi projekt przewiduje zniesienie świadectw jako odrębnej formy obciążenia podatkowego, utrzymuje natomiast wynikające z nich opłaty, traktując je jako zaliczki na poczet podatku przemysłowego.

Ostatni wreszcie projekt wysuwa koncepcję t. zw. **małej reformy**, polegającej na zasadniczym utrzymaniu świadectw z wprowadzeniem jedynie zmian co do podziału na kategorie, klasyfikacji przedsiębiorstw i t. d.

Zw. Izb rozpatrując powyższe projekty postanowił wstrzymać się z ich precyzowaniem aż do chwili wypowiedzenia się Min. Skarbu odnośnie zamierzonej reformy, jej zasięgu i kierunku. Osobnym zagadnieniem, rozpatrywanym na ostatnim posiedzeniu komisji międzyzwiązkowej była sprawa finansów komunalnych w związku z znanym wystąpieniem Zw. Miast i projektami powiększenia dochodów komunalnych.

Samorząd gospodarczy całkowicie podzielił pogląd Zw. Miast, iż finanse komunalne znajdują się w stanie tymczasowości i wyraził przekonanie, że reforma ich powinna nastąpić w ra-

mach ogólnej reformy podatkowej.

Natomiast odnośnie zagadnienia samorządowych — Zw. Izb wypowiedział się negatywnie. Związek wszedł z założenia, iż w obecnym momencie, gdy panuje ogólna tendencja do zmniejszania to w każdym podziale nie powiększania obciążeń podatkowych, czynienie wyłomu w tej dziedzinie na rzecz samorządu terytorialnego byłoby nie wskazane. Projektowanie przez Zw. Miast wprowadzenie dodatku komunalnego do podatku dochodowego, oraz reaktywowanie podatku placów budowlanych mogłoby okazać się dla życia gospodarczego specjalnie dokuczliwe, wobec czego należałoby tować jako nieaktualne.

Natomiast nie ma zasadniczych przeszkód, aby udział samorządu w podatkowaniu przedsiębiorstw przyznać — jak to ma miejsce dotychczas — według siedziby zarządu firmy.

Przychylnie również Zw. Izb potęgowal sprawę przyznania samorządowi niektórych opłat drogowych, poza tym zaś zwrócił uwagę na możliwość oszczędności pewnych oszczędności w finansach samorządu terytorialnego przez odciążenie go z szeregu funkcji publicznych oraz przez zreorganizowanie wnych dziedzin działalności.

Istnieje tendencja zwołania bezpośredniej konferencji przedstawicieli Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych i Miast celem omówienia interesujących obie strony zagadnień gospodarczych.

Gie
Na dziś
dewizowej
była mocni
wano: Am
(+5), Kop
(-4), Med
wy Jork k
tyż 23.63, F
Zarych 120
dolary ame
ny holender
szwajcarski
ty angielski
skie 99.80
norskie
skie 23. sz
11.10, niem
AKCJE.
na. Notowa
Cukier 29—
Orowiecki
Handlowy —
wnia Dabro
3—zł.
PAPIER
procentowy
zwłaszcza
tych obrot
lacyna. No
63.75, II en
proc. konso
—2.75, 7 p
 kupon 8 p
tacje budow
Przemysłu
skie 52.25—
nowe 57.50—
proc. Łodzi
a sieniowa
14.8, 5 p
skie 50.25,
1 proc. wa
Na wcz
dz notowan
64.50, poz.
Istotówka 39.
nie 53.50—
nie 52.25—
361.00, 6 p
Bank Pol
nana.
Japo
producent
Japonia
szlucznego
ze w roku
lutowej produ
w roku
Wzrosty
gramów szte
głowa produ
Prezydent
Imperial R
owiadaczył
produkuje w
bia niż Sł
Francia i C
Poza tym
tył w roku
państw.
KINO
„E
Proc. 4. 6.
New Y
Ponadto: T
Jec
UR
Ceny nie
na wszystk
sense od
Kr
ZAKONCZ
ŁÓDZI
Towarz
zorganizow
zakończył
byciem I.
Kl. Szach.
czy II. ka
pokonała c
Czytelnie
z trzacy
w końcu
niem. Dru
bez wysił
stosunku 5
zdobył Pe
Ostatec
I. miejsce
J. Miejsk
Szach. „I
Spółzielen
ne — 6. m
Urz. B. D
i klub
Wydaw
W ty me
wiska, C
24 maja o
ludnie.

Giełda pieniężna

Warszawa, 18 maja. Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach średnich. Notowano: Amsterdam 290.25 (+50), Bruksela 89 (+5), Kopenhaga 116.50 (+15), Londyn 26.10 (+4), Mediolan 27.85, Nowy Jork 5.27.75, Nowy Jork kabel 5.28.13, Oslo 131.15 (+25), Paryż 23.63, Praga 18.40, Sztokholm 134.60 (+25). Zrych 120.80 (+10), Bank Polski płacił za: dolary amerykańskie i kanadyjskie 5.26, florensy holenderskie 289.25, franki francuskie 23.55, szwajcarskie 120.30, belgi belgijskie 88.75, funty angielskie i palestyńskie 26.01, guldeny gdańskie 99.80, korony czeskie 17, duńskie 115.95, norweskie 130.50, szwedzkie 133.95. Ilyr wlotowe 23, szylingi austriackie 98, marki fińskie 110, niemieckie 121, srebrne 131.

AKCJE. Dla akcji tendencja była utrzymana. Notowano: Bank Polski 100—99.25—99.75, Cukier 29—29.50, Węgiel 18.75, Lilpopy 12.90, Ostrowieckie 25, Starachowice 32.25—32, Bank Handlowy — bez kuponu za r. 1936, Elektryczna Dąbrowiecka za kupon z r. 1936 placą 3 z.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza, zwłaszcza dla pożyczek państwowych. Większy obrotów dokonano 4 proc. pożyczki konsolidacyjnej. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 64.75, II em. 64.50, 4 proc. dolarowa 38.25, 4 proc. konsolidacyjna 53.26—53.75, drobne 52.25—52.75, 7 proc. stabilizacyjna 358, kupon 16.22, kupon 8 proc. listów T. K. Z. 59.97, 8 proc. obligacje budowlane B. G. K. I emisja 93 8 proc. Przemysłu Polskiego 68, 4 i pół proc. ziemskie 52.25—52.50, 5 proc. Warszawy stare 58.25—57.50—57.25, 5 proc. Kielc nowe 47, 5 proc. Łodzi nowe 52.50. Transakcje dokonane i notowane: 6 proc. dolarowa 52.25, kupon 14.68, 5 proc. Radomia 42.50, 8 proc. dillonowa 50.25, 7 proc. śląska 46.25—46.75—46.38, 1 proc. warszawska dolarowa 46.

GIELDA ŁÓDZKA. Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: pożyczki inwestycyjne I em. 64.75—64.50, II em. 64.50—64.25, dołara 39.00—38.50, pożyczki konsolidacyjne grube 53.50—53.00, pożyczki konsolidacyjne drobne 52.25—52.00, pożyczki stabilizacyjne 368.00—367.00, 6 proc. obligacje m. Łodzi 53.25—53.00, Bank Polski 100.00—99.50. Tendencja utrzymana.

Japonia największym producentem sztucznego jedwabiu

Japonia czyni wielki wysiłek w produkcji sztucznego jedwabiu tak, iż nie jest wykluczone, że w roku bież. zajmie pierwsze miejsce w światowej produkcji.

W roku 1937 wyprodukowała Japonia w pierwszych 4-ach miesiącach 165 milionów kilogramów sztucznego jedwabiu co przewyższa ogólną produkcję z roku 1936 o 30 mln. kg.

Prezydent japońskiego trustu jedwabnego Imperial Rayon Campony Soita, p. Hisanuma, oświadczył przed kilku dniami, że Japonia wyprodukuje w tym roku więcej sztucznego jedwabiu niż Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Francja i Czechosłowacja razem wzięte.

Poza tym eksport światowy Japonii przewyższył w roku 1937 cały światowy eksport innych państw.

„EUROPA”

REWELACJA!
SENSACJA!
New York - San Francisco
Ponadto: TYŁOKO u NAS!
Jedyny film w kolorach naturalnych
UROCZYSTOŚCI KORONACYJNYCH
W LONDYNIE
Ceny miejsc na wszystkie seanse od **80 gr.**

Kronika szachowa

ZAKOŃCZENIE TURNIEJU DRUŻYNOWEGO ŁÓDZKIEGO KLUBU SZACHOWEGO.

Towarzystwo drużynowy turniej szachowy zorganizowany przez Łódzki Klub Szachowy, ukończył się, jak było do przewidzenia, zwycięstwem I. miejsca przez drużynę „A” Łódz. Szach. składającej się z rutynowanych graczy II. kategorii. W ostatniej rundzie turnieju pokonała drużyna „A” Ł. Szach. — I Miejską z wynikiem w stosunku 6:0. Najdłużej bronii się w grze „Czytelni” Pchliński, ulegając jednak w końcu w nierównej walce z prof. Kościelakiem. Drużyna „B” Łódz. Kl. Szach. zwyciężyła w stosunku 5:1. Honorowy punkt dla Spółdzielców zdobył Poros, wygrywając z Lissym.

Ostateczny wynik turnieju jest następujący: I. Miejska — Łódz. Kl. Szach. „A”, 2. Miejska — „B”, 3. Miejska — Łódz. Kl. Szach. „Czytelni”, 4. Miejska — „Kolo Młodzieży”, 5. Miejska — „K. P. Zjednoczone”, 6. Miejska — „Kolo szachowe przy Zw. Urz. B. Dep. 7-8 Miejska — Z. P. M. P., „Orle”, klub szachowy YMCA.

Wydawanie numerów na zapisy, na sezon 1937/38, odbędzie się w kancelarii „Uzdrowiska”, Cegielińska nr. 21 w poniedziałek, dnia 24 maja od godz. 8-jej rano do godz. 12-jej w południe.

Ponowna niżka na giełdach światowych

(Od własnego korespondenta „Republiki”)

Londyn, w maju.

Wśród upojenia i entuzjazmu, wywołanego koronacją, zapomniano tutaj nieco o troskach dnia powszedniego, zapomniano szczególnie o depresji na giełdach. Podczas gdy w pierwszych dniach b. m. przejawiała się wszędzie poprawa, około 10-go nastąpiła ponowna niżka na wszystkich większych giełdach świata, przy czym trudno jest ustalić przyczyny tego zjawiska. Jakkolwiek tym razem szczególnie Nowy Jork odznaczał się brakiem odporności, oskarżany jest Londyn o dalszą akcję likwidacyjną w wyniku braku zaufania do pośredników giełdowych (dwa domy zawiesiły, jak wiadomo, wypłaty).

Trudno jest ustalić przyczynę gwałtownej niżki. Wszystkie możliwości są przytaczane i dyskutowane i ciągle ma się wrażenie, że zawodowa spekulacja coś wie, co starannie ukrywa.

Mimo gromów, jakie miota Rzym na prasę angielską, sytuacja polityczna nie jest dzisiaj bardziej napięta, niż była przed miesiącem, wprost przeciwnie. Stosunki społeczne również są dzisiaj

mniej zaognione, niż były w pierwszych miesiącach r. b.

Nagle jednak wyłoniły się szczególne troski o to, czy kryzys został ostatecznie przezwyciężony i na jak długo, co się stanie, gdy program zbrojeń będzie wyczerpany, kiedy nastąpi kolejny okres wkleśnięcia kryzysowego itd.

Przejawiały się także wątpliwości, co do wartości wewnętrznej złota, zaczęto mówić o rewaloryzacji dolara i korony szwedzkiej, aczkolwiek decyzje takie wydają się mało prawdopodobne, gdyż pociągnęłyby za sobą konsekwencje dobrze znane: niżkę cen, utrudnienia eksportu, utrudnienia pozycji dłużnika wobec wierzycieli, jednym słowem przywróciłyby całokształt warunków, które zmusiły wszystkie państwa świata do dewaluacji.

Zaczęła się w każdym razie paniczna ucieczka od złotych walorów do banknotów, opiewających na... pewne ilości złota. Inaczej niż panika trudno objaśnić tę zwiększoną podaż przy braku nabywców. Logicznie bowiem spadkowi złota powinna towarzyszyć zwyż-

ka innych walorów. Ogłaszane sprawozdania wielkich przedsiębiorstw przemysłowych są, zresztą, wszędzie pomyślnie i wysokość kuponów nie budzi rozczarowań.

Pozostaje jeszcze możliwość manewrowania rynków przez syndykaty niżkowców, co podobno odbywa się periodycznie wiosną, szczególnie po dość długo trwającym okresie zwyżki. Łatwo jest bowiem w takich momentach wywoływać reakcje.

Wśród tych wątpliwych przyczyn depresji jedna tylko jest pewna i jasna: działalność hamująca rządów (szczególnie amerykańskiego) w celu uniknięcia „boom’u, a następnie nieuniknionego krachu, dążenie do rozdzielenia wielkiego krachu na szereg prób generalnych. Otrzymuje się wrażenie, że się ostatnio dwie takie próby generalne wcale dobrze udały. Otrzymuje się także wrażenie, że nasza dzisiejsza organizacja wymiany musi być poważnie przestudiowana i zreformowana, że ludzkość posiada możność zaspokojenia większych potrzeb niż te, które zaspokaja, że może się podjąć dokonania wszystkich zadań i prac, że musi zniknąć sztuczne zapory, bariery i utrudnienia. Odbywa się właśnie w Londynie konferencja imperialna, zdaje się, że ustalone normy należałoby już poddać rewizji. Czy starczy na to sił i zrozumienia? T. S.

Dziś

w środę, dnia 19/V. 37 o godz. 20-jej min. 39

Red. Mieczysław Kołtoński

wyglasi w lokalu Klubu Towarzystwa przy Stowarzyszeniu Kupców m. Łodzi, Piotrkowska Nr. 73 odczyt na aktualny temat współczesnej gospodarki niemieckiej p. t.

„WRAŻENIA z WYCIEZKI DO NIEMIEC”

Wstęp dla członków i wprowadzonych gości bezpłatnie.

Na łódzkim rynku dyskontowym

Kredyty dla drobnego przemysłu i kupiectwa. — Zwyżka prywatnej stopy dyskontowej

Łódzki rynek finansowo-kredytowy cechuje ostatnio dość znaczne ożywienie pomimo, iż nadal dotkliwie daje się odczuwać poważna ciasnota gotówkowa. Żywe obroty prowadzi zwłaszcza banki łódzkie, ze strony których nastąpiło pewne rozluźnienie ograniczeń kredytowych przy jednostronnym dalszym zachowaniu dużej ostrożności.

Jako objaw niezmiernie dodatni zanotować należy fakt, że ostatnio niektóre łódzkie banki coraz chętniej udzielają kredytu drobnym kupcom i przemysłowcom, przyczem stopa procentowa przy dyskontowaniu weksli zupełnie pewnych wynosi 8 w stosunku rocznym, zaś przy dyskontowaniu weksli mniej pewnych 9—9 i pół proc.

Ostatnio zarówno hurtownicy przędzy jak również duża część przemysłowców przetwórczych skarży się na szczególny brak gotówki, gdyż przy zakupowaniu przędzy muszą płacić gotówką, sami zaś od swoich odbiorców otrzymują pokrycie wekslowe.

W związku z wielkim zapotrzebowaniem na gotówkę, na łódzkim prywatnym rynku dyskontowym zanotowana nieznaczna zwyżka stopy dyskontowej, która dochodzi do 18 proc. w stosunku rocznym. Wskutek powyższe go niektórzy kapitaliści wyzbywają się ostatnio papierów wartościowych, finansując dyskontów prywatnych, co im się bardziej kalkuluje. (y)

Małe zmiany przy mocniejszej tendencji na rynku papierów wartościowych

Sytuacja na rynku papierów wartościowych nie uległa od piątku, względnie soboty większym zmianom, przeważyła jednak wczoraj tendencja lekko mocniejsza.

Zwiększonym zainteresowaniem cieszyły się zwłaszcza 5 proc. L. Z. m. Łodzi, seria XK, które oddawano wczoraj po 52.50, kupowano po 52.00. W stosunku do notowań sobotnich oznacza to zwyżkę 25-punktową.

Dolarówkę giełdy urzędowe notowały po 38.25, czyli również o 25 punktów wyżej. W obrotach pozagiełdowych kursy jej zamykały się w granicach 39.00—38.00. Poż. stabilizacyjna nadal bez zmiany: 368.00 w żądaniu, 365.00 w

placeniu.

Nieco słabsza była pożyczka inwestycyjna, która straciła wczoraj 50 punktów. Na rynku łódzkim I em. notowano po 64.00 w sprzedaży i 63.50 w kupnie, II em. po 64.50 i 64.00. Niżej o 50 punktów notowana była także pożyczka konsolidacyjna. Za grubsze jej odcinki żądano 53.00 płacono 52.50, za drobne odcinki żądano 52.00, płacono 51.50.

W dziale akcji przeważała tendencja mocniejsza. Kurs Ostrowca podniósł się o 50 punktów do 25.00, Banku Polskiego o 25 punktów do 99.75, Węgeli o 25 punktów do 18.75. Natomiast Starachowice obniżyły się o 25 punktów do 32.00.

Cwierz miliona wrzecion w przemyśle rumuńskim

130-procentowy wzrost importu bawełny

Trwające od szeregu lat tendencje Rumunii do uniezależnienia się od importu zagranicznych wyrobów przemysłowych dają się zaobserwować ze szczególną wyrazistością na terenie przemysłu bawełnianego. W latach od 1920 do 1933 r. ilość wrzecion bawełnianych w Rumunii nie ulegała zmianie i wynosiła około 38.000 sztuk. Następne lata natomiast przyniosły na tym odcinku radykalne i szybkie zmiany, gdyż w r. 1935 przybyło Rumunii 83.000 nowych wrzecion, a w r. 1936 — około 29.000 wrzecion.

Nie oznacza to jednak zahamowania procesu inwestycyjnego, który trwa w dalszym ciągu. — Tak więc obecnie budowane są nowe przędzal-

nie o pojemności 25.000 wrzecion, a niezależnie od tego 7 fabryk przemysłu bawełnianego zamierza rozbudować swe zakłady, co umożliwi uruchomienie dalszych 76.000 wrzecion.

W ten sposób Rumunia w najbliższym czasie posiadać będzie około ćwierć miliona wrzecion bawełnianych, co oczywiście automatycznie redukuje przywóz przędzy bawełnianej na korzyść wznoszącego importu surowca bawełnianego. Wzrost przywozu bawełny w porównaniu z rokiem 1929 wyniósł 130 proc., podczas gdy jednocześnie nastąpił spadek przywozu przędzy o ok. 25 procent.

Nasz reporter zanotował:

W domu przy ul. Cegielińskiej 102, w mieszkaniu własnym zażyła nieznanej trucizny Władysława Kucharska. Lekarz pogotowia stwierdził stan ciężki i skierował desperatkę do szpitala ubezpieczalni.

W mieszkaniu własnym przy ul. Sterlinga 8 usiłowała pozbawić się życia 25-letnia Michalina Smarek. Lekarz stwierdził zatrucie nieznaną trucizną i skierował desperatkę do szpitala. Przyczyną rozpaczyliwego kroku były nieporozumienia rodzinne.

Regina Mikołajczyk, służąca, zatrudniona w domu przy ul. Andrzeja 43, w zamiarze samobójczym pod nieobecność domowników odkręciła kurek w maszynie gazowej. Sąsiedzi wyculi woń gazu, dobiegającą się z mieszkania i interwenjowali w porę, udaremniając zamach samobójczy Mikołajczyków.

Na ulicy Zgierskiej potrącony został przez samochód 12-letni Maksymilian Ogrodowski, zamieszkały przy ul. Słazica 28. Chłopiec odniósł złamanie prawego przedramienia i obrażenia głowy i twarzy. Lekarz pogotowia orzekł stan ciężki i skierował poszkodowanego do szpitala.

Na ul. Rzgowskiej w toku bójki ulicznej pokłuty został nożami 27-letni Roman Felniak, zamieszkały przy ul. Bocznaj 28. Rannego operował lekarz pogotowia. Sprawców zadania ran poszukuje policja.

W mieszkaniu pracodawców przy ul. Kilińskiego 10, uległa poparzeniu wrzątkiem 21-letnia Wiktoria Banaszkiewicz. Lekarz pogotowia udzielił poparzonej pomocy na miejscu.

Na posesji przy ul. Ś. to Jańskiej 29, zamieszkały także 28-letni Henryk Józefiak, wracając do domu w stanie nietrzeźwym, wpadł do dołu z wapnem, odnosząc poparzenia całego ciała. — Lekarz pogotowia stwierdził rozległe oparzenia i skierował poszkodowanego w stanie ciężkim do szpitala.

TANIE TYGODNIE SPRZEDAŻY WIOSENNEJ W KONSUMIE.

Kryzys trzyma nas nadal mocno w ryzach. Zdłudne nadzieje chwłowo przysły. Musimy więc w dalszym ciągu przystąpić z nowym zapałem do zwalczania kryzysu. Obowiązek ten spada nie tylko na mężczyzn, lecz w pierwszym rzędzie na nasze gospodynie, które winny dążyć, żeby wszystkie swoje zakupy uskutecznić jaknajtaniej. Wyjątkowa do tego okazja daje jedyny w mieście nasz dom towarowy Konsum przy Widzewskiej Manufakturze, dojazd tramwajami 10 i 16, którego Dyrekcja w zrozumieniu ciężkiej sytuacji obniżyła ceny wszystkich towarów. Konsum sprzedaje także resztki i braki wyrobów Widzewskiej Manufaktury po cenach ściśle fabrycznych.

CHÓR DANA W ZIEMIAŃSKIEJ.

Już w najbliższych dniach t. j. w poniedziałek, 24 b. m. rozpoczyna występy w Ziemiańskiej Chór Dana. Występy te cieszą się wszędzie zasłużonym powodzeniem, to też dyrekcja Ziemiańskiej zaangażowała ten znakomity i znany w świecie chór na kilka występów w Ziemiańskiej.

Nieście pomoc najbiedniejszym

KONSUM

ROKICIŃSKA 54.
NAJWIĘKSZY
DOM
KONFEKCYJNO-
TOWAROWY
W ŁODZI

KONSUM

przy Widzewskiej Manufakturze S. A. urzędująca
dojazd tramwajami 10 i 16

Tanie Tygodnie Sprzedaży Wiosennej

Obniżyliśmy ceny na wszystkie materiały Widzewskie. Polecamy szczególnie pasze drukowane zefiry, opale, kretony, popeliny w najmodniejszych i najnowszych deseniach, gotową bieliznę: damską, męską, dziecienną, stołową, pościelową, chusteczki. Artykuły marki OK najprzedniejszej jakości. NOWOŚĆ! ARTYKUŁY LNIANE „WIMA-LE”

Dźwiękowe kino

„RAKIETA”

Sienkiewicza 40 tel. 141-22

Dziś i dni następnych!

Jedynie kino dźwiękowe w OGRODZIE

Piękna karta wydarta z księgi życia w/g powieści Heleny Mniszek dalszy ciąg

„TREDOWATEJ” ORDYNAT MICHOROWSKI

W rolach głównych: BRODNIEWICZ, STEPOWSKI, GRABOWSKI, WISZNIEWSKA, BARSZCZEWSKA, CŹWIKLIŃSKA, LINDORFOWNA, CHMIELEWSKI, FRITSCHKE, WOJTECKI.

Początek w dni powszednie o g. 4-ej pp. a w niedziele i święta o g. 12-ej w pol. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

W dniu wczorajszym został w Warszawie otwarty CAFÉ-BAR „ASTORIA”

przy UL. KRÓLA ALBERTA 2 (Niecala) obok F. F.
Lokal wydawać będzie śniadania, obiady i kolacje najlepszej jakości po niskich cenach pod fachowym kierownictwem znanego dobrze P. T. Łodzianom D. TENENBAUMA

Dr. S. CHWAT laryngolog

(chor. uszu, nosa, gardła i krtań)
przyjm. 1-2 i od 5-7
Piotrkowska 55
tel. 127-76.

DR. MED. Niewiażski

Specj. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych.
Andrzeja 5, tel. 159-40
Przyjm. od 8-11 rano i od 5-9, w niedziele i święta 9-12.

SERVICE DES INSTITUTS DE BEAUTE „RAVIS”

46 Paris Varsovie
zawładania, ze CELINA SANDLER b. wieloletni prof. des Universites de Beaute w Paryżu będzie udzielać zupełnie bezpłatnie porad kosmetycznych w gabinecie p. Dr. Marii Lewinsonowej w Łodzi, Piotrkowska 88 DZIŚ I JUTRO w godz. 10-2 i 4-7. Karty wstępu wydają wszystkie drogerie i perfumierie w Łodzi.

DR. MED. S. Kryńska

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE (kobiety i dzieci)
Sienkiewicza 34 tel. 146-10
przyjmuje od 11-1 i od 3-4 po poł.

PRZYCHODNIA dla chorych WENERYCZNIE

mężczyzn i kobiet
PIOTRKOWSKA 88
Leczenie chorób wenerycznych i skórnych. Kobiety i dzieci przyjmuje kobieta - lekarz. Przychodnia czynna od 9 r. do 9 w. Specjalny gabinet kosmetyczny.
PORADA 3 ZŁ.

DR. MED. L. NITECKI

SPEC. CHOROBY SKÓRNYCH WENERYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH
Nawrot 32. Tel. 213-18
WZNOWIŁ PRZYJĘCIE
przyjmuje od 8-9.30 rano i od 5.30-9 wiecz.
W niedz. i święta od 9-12 w pol.

LEK.-DTA F. KOPCIEWSKA

przyjmuje od 10-2 i 3 i pół-7
Gdańska 37,
tel. 232-55.

LEKARZ - DENTYSTA B. Nushbaumowa

Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

Dr. HELLER

SPEC. CHOROBY SKÓRNYCH, WENERYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH
Traugutta 8, tel. 179-89
przyjmuje od 8-11 i od 4-8 w niedziele i święta 10-1.

OBWIESZCZENIE.

Do akt Nr. Km. 190/36.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 8-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr. 35 m. 13, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 21 maja 1937 r. od godz. 12 w Łodzi, przy ul. Bałtyckiej Nr. 21 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: obrazów, oto many, szaf, stolów, biurek, etażerki, umywalki, fotela i innych rzeczy, oszacowanych na łączną sumę zł. 680 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 29. kwietnia 1937 r.
Komornik (-) E. KOROCZYCKI.
Sprawa Leona Kazimierskiego p-ko Augustowi Hüfferowi.

OBWIESZCZENIE.

Do akt Nr. Km. 533/37.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 8-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr. 35 m. 13, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 21 maja 1937 r. od godz. 12 w Łodzi, przy ul. Zgierskiej Nr. 69 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie 2 foteli, kanapy i pianina, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.200, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 4. maja 1937 r.
Komornik (-) E. KOROCZYCKI.
Sprawa firmy „M. i J. Żarnowski i S-ka” p-ko firmie „A. Lipiński Sp. z o. o.”

Uwaga Republikę i Express Ilustrowany

nabyć można codziennie w sklepach p. LEWENBERGA w Teofilowie w Inowłodzu i na Kolonjach Letnich obok Inowłodza.

WORKI przeciw MOŁOM

z urzędzeniem do wieszania i szczelnym zamknięciem, w których przechowywanie odzieży jest łatwe i skuteczne.
A. J. OSTROWSKI S-cy,
Piotrkowska 55.

Lokale

POSZUKUJE w centrum pokoju umeblowanego z wszelkimi wygodami, telefonem i obiadem, młodego małżeństwa. Oferty pod „R. S.” lub dzwonić 202-08.

POKÓJ frontowy dwuokienny lub jednookienny w śródmieściu, świeżo remontowany, dla pojedynczej osoby, nadaje się również na biuro. - Tel. 141-20.

POKÓJ frontowy, umeblowany, z wygodami i telefonem, do wynajęcia. - Piotrkowska 51. Lekarz - Dentysta.

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygodami w eleganckim domu dla solitego pana do wynajęcia. Oglądać można od 2-4 Al. Kościuski 57/18.

POKÓJ frontowy z niekrepującym wejściem, ładnie umeblowany z używalnością telefonu, z utrzymaniem lub bez do wynajęcia dla pana. Wiadomość: Główna 5. m. 15. tel. 106-69

LOKALE handlowe, mieszkalne do wynajęcia od 1 lipca. Wiadomość p. Adm. Knepel, Piotrkowska 79 ew. Al. Kościuski 22.

POKÓJ, umeblowany z kuchnią, wszelkimi wygodami i piętro do wynajęcia zaraz. Mielczarskiego 17, m. 18.

POSZUKUJE pokoju umeblowanego o 2 oknach w czystym domu przy intelig. rodzinie dla małżeństwa. Oferty do „Republiki” sub: „K. C.”

POKÓJ frontowy z oddzielnym wejściem z klatki schodowej od zaraz do oddania, Zawadzka 18, m. 4-a.

POKÓJ z wygodami z używalnością kuchni do oddania. Południowa 28, m. 29.

Posady

MANIKURZYSTKA potrzebna Andrzej 27. Rotman, pensja gwarantowana

POTRZEBNA młoda podrepczna do pracowni sukien Grynberg, Zawadzka nr. 50.

POTRZEBNY zdolny pracownik damsko - męski i manikurzystka siła pierwszorzędną gaża z gwarancją, Piotrkowska 81.

ZDOLNE, wykwalifikowane panny potrzebne natychmiast pracownia sukien M. Majerczykowa, Piotrkowska 121.

POTRZEBNA niania do 2-miesięcznego dziecka. Wiadomość tel. 229-11, godz. 9-12, 3-4 p. p.

ZDOLNY pracownik fryzjerski męski oraz woźny potrzebny natychmiast Kilińskiego 73.

POSZUKIWANA mamka ze zdrowym pokarmem. Zgłosić się Zgierska 15/12 u gospodarza do 10 rano.

PIANISTA (accordeon) i skrzypek repertuar taneczny i poważny - wolni. Łaskawe propozycje Knicki, Pasterka 6.

MANIKURZYSTKA potrzebna Andrzej 29, Rozenkranc.

DOBRA manikurzystka potrzebna od zaraz Magistracka 14, tel. 168-75, Raizman.

Do akt Nr. Km. 668/37/Vl. OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Żwirki Nr. 26 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 24 maja 1937 r. od godz. 12 w 1-ym terminie w Łodzi, ul. Piłsudskiego 23, u Kalmana i Chai małż. Rubin odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: maszyny do wyrobu irtysów, maszyny do cukierków, 3 szt. pras do wyrobu karmelków, 40 szt. butelek soku, 40 kilo różnych cukierków, 50 szt. tabliczek czekolady, wagi, oszacowanych na łączną sumę zł. 845, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 5 maja 1937 r.
Komornik (-) K. SOBOLEWSKI.

BYŁY KIEROWNIK FABRYKI ze znajomością taktwa, spraw administracyjnych - wypłaty, ubezpieczeń społecznych oraz podatkowych POSZUKUJE POSADY

Może być na wyjazd. Wymagania skromne. Oferty sub „R. R.”

Kupno i sprzedaż

WYZEŁ brązowy 2-letni do sprzedania. Wiadomość: Al. 1-go Maja 79, od godz. 3-7 wiecz.

KASY rejestr. „National” używane w dobrym stanie kupuje. Płać dobrze. Zgłoszenia sub: „Mazovia”.

PIECYK kaflowy szamotowy „Znicz” okazjnie sprzedam. Przejazd 40, m. 9. Od 3-5.

OKAZJA! Tanie zaraz do sprzedania dom willowy, 5-10 pokojowy murywany, podpiwniczony, kryty dachówką, kanalizacja, wodociąg z ogrodem owocnym i warzywnym, zabudowaniami gospodarczymi - razem 3 morgi gruntu. Miejscowość leniskowa Poniatów obok stacji kolejki dojazdowej Piotrków - Sulejów. Wiad. Piotrków, ul. P. O. W. 4, m. 4 codz. w g. 15-16.

MASZYNA do pisania, używana w dobrym stanie, okazjnie do sprzedania. Wiad. Andrzej 7, m. 8.

OGŁOSZENIE. Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi zakupi 200-250 kg. świeżego kwiatu konwalii bez liści. Oferty należy składać w Centrali Ubezpieczalni, ul. Wólczajska 225, pokój 27.

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel Ul. Zawadzka nr. 21, m. 8-a, front. Codziennie zastać od godz. 4-8 po poł.

75 GROSZY LEKCJA FRANCUSKIEGO. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Gramatyka, literatura, Konwersacja. Metoda skrócona dla udających się na studia. Umaczenia. Korespondencja. Polubowca 20, m.20, 1-sza lewa oficyna na prawo.

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO - gruntownie udziela Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 202-08 w godzinach 2-3.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republiki” są najlepszym i najtańszym środkiem zaktękcją zainteresowanych lub w lokatora. 2) znaleźć mieszkanie, pojedynczy pokój, 3) sprzedać, kupić, chomłość lub rzecz, 4) kupić, sprzedać, wiek okazjnie, 5) dostać posiłek, wyszukać pracownika - niechaj drobne ogłoszenie do „Republiki”

PLASZCZE impregnowane damskie wykonuje solidnie. Ceny wstępne. Łódź, Zachodnia 31. M. P. waks, tel. 113-46.

RESZTKI na ang. żakiety oraz płaszczki. Jedwabie w bardzo nych deseniach na suknie i bluzki. Gionów 17, front parter. Tel. 113-46.

WSPÓLNIK z kapit. 50.000 do do prosperującego interesu poszukujemy. Oferty sub: „M. R.”

Zagubione dokumenty

ZGUBIŁEM książkę wojskową Jacob Gross, Andrzej 35 i bilet teatralny 38 lot. 4 kl. Państwowa Nr. 140297.

NACHMAN vel Natan Epsztajn, polska 21 zgubił kartę rejestracyjną w Urzędzie Pośredniczący w Łodzi.

Uzdrowiska

KRYNICA. Pensjonat „Primavera” 271. Pełny komfort, słoneczne balkonowe pokoje, duży ogród do leżakowania, wykwintna kuchnia. Zarząd: Zuckermanowa, Erna Roschwalbowa.

„Czystość”

przyjmuje cyklowanie, drutowanie, terowanie oraz sprzątanie biur. Czystość szyb.
PIOTRKOWSKA 44. telefon 127-76. Ceny konkurencyjne.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. - Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. - Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia - 150-80. Konto F. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-630.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”
w Łodzi: zł. 4.-, za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.-. „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.- miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście - 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 - zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi - 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.-. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1,50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1,20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. -

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w czwartek tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. - Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania swrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.